

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim

ul. Oleksiaka Wichury 3, 08-300 Sokołów Podlaski

tel.: 0 25 787 22 04, 0 25 781 71 30, fax.: 0 25 781 71 49

e-mail: sekretariat@pup.sokolowpodl.pl

Miasto Sokołów Podlaski

Gmina Bielany

Gmina Cerańów

Gmina Jabłonna Lacka

Miasto i Gmina
Kosów Lacki

Gmina Repki

Gmina Sabnie

Gmina Sokołów Podlaski

Gmina Sterdyń

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2017 roku

Sokołów Podlaski, marzec 2018

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I. Ogólna charakterystyka miasta Sokołów Podlaski i powiatu sokołowskiego	6
1. <i>Obszar i ludność w powiecie</i>	6
2. <i>Podmioty gospodarcze w powiecie</i>	7
II. Rynek pracy w powiecie sokołowskim	8
1. <i>Poziom bezrobocia rejestrowanego</i>	8
2. <i>Napływ i odpływ z bezrobocia</i>	11
III. Struktura społeczno – demograficzna bezrobotnych	14
1. <i>Bezrobocie a wiek</i>	14
2. <i>Wykształcenie, kwalifikacje zawodowe i staż pracy</i>	16
3. <i>Czas pozostawania bez pracy</i>	19
4. <i>Kobiety i mężczyźni na lokalnym rynku pracy</i>	20
5. <i>Zróźnicowanie terytorialne bezrobocie w gminach powiatu</i>	22
6. <i>Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku</i>	24
7. <i>Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	25
IV. Usługi rynku pracy	32
1. <i>Pośrednictwo pracy</i>	32
2. <i>Usługi EURES</i>	34
3. <i>Poradnictwo zawodowe</i>	35
4. <i>Organizacja szkoleń</i>	36
V. Instrumenty rynku pracy	38
1. <i>Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej</i>	38
2. <i>Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy</i>	38
3. <i>Staż u pracodawcy</i>	39
4. <i>Prace społecznie użyteczne</i>	40
5. <i>Prace interwencyjne</i>	40
6. <i>Roboty publiczne</i>	41
7. <i>Pomoc osobom do 30 roku życia</i>	42
8. <i>Refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia</i>	44
9. <i>Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia</i>	45

10.	<i>Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)</i>	46
VI.	Programy i projekty rynku pracy	47
VII.	Realizacja form pomocy osłonowej dla osób bezrobotnych	52
1.	<i>Decyzje administracyjne, zaświadczenia i inne informacje</i>	52
2.	<i>Świadczenia dla bezrobotnych</i>	53
VIII.	Gospodarka finansowa	54
IX.	Organizacja i funkcjonowanie Urzędu	57
1.	<i>Zatrudnienie – polityka kadrowa</i>	57
2.	<i>Działalność kontrolna</i>	57
	Podsumowanie	59

WSTĘP

Rok 2017 był przełomowy dla polskiego rynku pracy. Najniższa od 25 lat stopa bezrobocia, rekordowe poziomy zatrudnienia i rosnące trudności rekrutacyjne – to główne czynniki, które kształtowały rynek pracy w mijającym roku. Jak wynika ze wstępnych szacunków GUS, piąty raz z rzędu, zanotowano wzrost liczby pracujących a szacowana liczba pracujących w gospodarce narodowej była w 2017 roku najwyższa od 18 lat i o 427 tys. wyższa niż w 2016 roku.

W końcu 2017 roku stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła rekordowo niski poziom 6,6%. Tym samym była ona o 1,6 punktu procentowego niższa niż rok wcześniej, a równocześnie wartość tego wskaźnika w końcu roku była najniższa od 1991 roku i ponad 3-krotnie niższa od wartości maksymalnej osiągniętej w końcu lutego 2003 roku (20,7%)¹. Liczba bezrobotnych w Polsce wyniosła 1 081,7 tys. osób i była niższa niż rok wcześniej o 253,4 tys. osób, tj. 19,0%.

Podobnie jak w latach ubiegłych, zmniejszyła się zarówno liczba bezrobotnych poprzednio pracujących o 18,4% w stosunku do 2016 roku, jak i liczba dotychczas nieparujących o 22,3% w stosunku do 2016 roku. To z kolei, nie pozostawało bez wpływu na wzrost udziału osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych – z 13,9% w końcu 2015 roku, do 14,0% w końcu 2016 rok i 14,8% w końcu 2017 roku.

Zmiany na rynku pracy były zróżnicowane zarówno na poziomie województw jak i powiatów. W porównaniu do stanu sprzed roku, w końcu grudnia 2017 roku poziom bezrobocia obniżył się we wszystkich województwach, a spadek kształtował się w przedziale od 15,0% w lubelskim do 24,2% w wielkopolskim. W przypadku powiatów dynamika zmian poziomu bezrobocia była jeszcze bardziej zróżnicowana.

Koniec roku to także korzystne zmiany dla Mazowsza. Od ponad 4 lat bezrobocie wykazuje tendencję spadkową. Na koniec grudnia w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było 154 068 osób bezrobotnych, w tym 78 818 kobiet, tj. 51,2% ogółu bezrobotnych. Stopa bezrobocia zaś w województwie mazowieckim wynosiła 5,6% (przy średniej dla kraju 6,6%), co stawia Mazowsze na piątym miejscu w kraju za województwem wielkopolskim, śląskim, małopolskim i pomorskim.

Rok 2017 to także poprawa sytuacji na sokołowskim rynku pracy. Odnotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych jak i stopy bezrobocia rejestrowanego przy jednoczesnym wzroście ofert pracy. Na koniec grudnia 2017 roku zarejestrowanych było 1 543 osoby bezrobotne, tj. o 392 osoby mniej niż w grudniu 2016 roku. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w październiku i listopadzie – 6%.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim podobnie jak w poprzednich latach, skupiały się w szczególności na aktywnym przeciwdziałaniu bezrobociu, łagodzeniu jego skutków, jak również dbaniu o zaktywizowanie jak największej grupy osób bezrobotnych z zachowaniem racjonalizacji wydatkowania środków i osiągnięcia wysokiej efektywności zatrudnieniowej. Urząd dokładał wszelkich starań by świadczone przez nas usługi charakteryzował profesjonalizm oraz otwarcie na potrzeby i oczekiwania osób bezrobotnych oraz współpracujących z nami pracodawców i przedsiębiorców. Posiadaliśmy oferty zarówno dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy jak i pracodawców i przedsiębiorców, poczynawszy od usług rynku pracy –

¹ Rynek pracy w Polsce w 2017 roku, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2017

współpracy w ramach pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i szkoleń, poprzez instrumenty rynku pracy – czyli programy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych. W 2017 roku kontynuowano zapoczątkowany w 2014 roku instrument dotyczący rozwoju zasobów ludzkich – Krajowy Fundusz Szkoleniowy przeznaczony na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

Realizacja aktywnej polityki rynku pracy nie byłaby możliwa, gdyby nie środki finansowe przeznaczone na ten cel. W minionym roku całkowity budżet realizacji zadań wyniósł 7 831 880,00 zł. Ogółem programem objęto 858 osób.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej corocznie dokonuje pomiaru skuteczności działań powiatowych urzędów pracy, wliczając efektywność zatrudnieniową i kosztową podstawowych form aktywizacji zawodowej finansowanych z Funduszu Pracy, tj. ilość podjęć pracy po zakończeniu udziału w danej formie aktywizacji. Na podstawie opracowania Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (wrzesień 2017 r.) *„Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2016 roku”* Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim osiągnął wskaźnik:

- efektywności zatrudnieniowej – 2 miejsce w województwie mazowieckim – 90,98% (średnia dla województwa mazowieckiego – 79,53%, średnia dla kraju – 78,74%),
- efektywności kosztowej – 5 miejsce w województwie mazowieckim – 9 196,96 zł (średnia dla województwa mazowieckiego – 12 045,92 zł, średnia dla kraju – 11 291,09 zł).

Zaangażowanie włożone przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w realizację działań przewidzianych wprowadzoną w maju 2014 r. nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy na rzecz poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy zostało docenione przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Podczas konferencji z okazji Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudniania z rąk Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej Pani Elżbiety Rafalskiej otrzymaliśmy wyróżnienie za uzyskanie wysokiej skuteczności działań aktywizacyjnych podejmowanych wobec osób bezrobotnych w województwie mazowieckim.

Otrzymane przez Urząd wyróżnienia mają bardzo duże znaczenie i jeszcze bardziej motywują do wytyczania nowych kierunków działań na rzecz sokołowskiego rynku pracy. Oczywiście nie można pominąć faktu, iż osiągnięte sukcesy nie byłyby możliwe bez współpracy i wysiłku podejmowanego przez pracodawców, władze samorządowe, Powiatową Radę Rynku Pracy i wielu innych instytucji aktywnie z Urzędem współpracujących.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie działań Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim podejmowanych w celu zapobiegania i łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia, ukazanie efektów tych działań, przybliżenie głównych problemów związanych z lokalnym rynkiem pracy i zjawiskiem bezrobocia w powiecie sokołowskim w 2017 roku, ze szczególnym uwzględnieniem stanu i struktury bezrobocia.

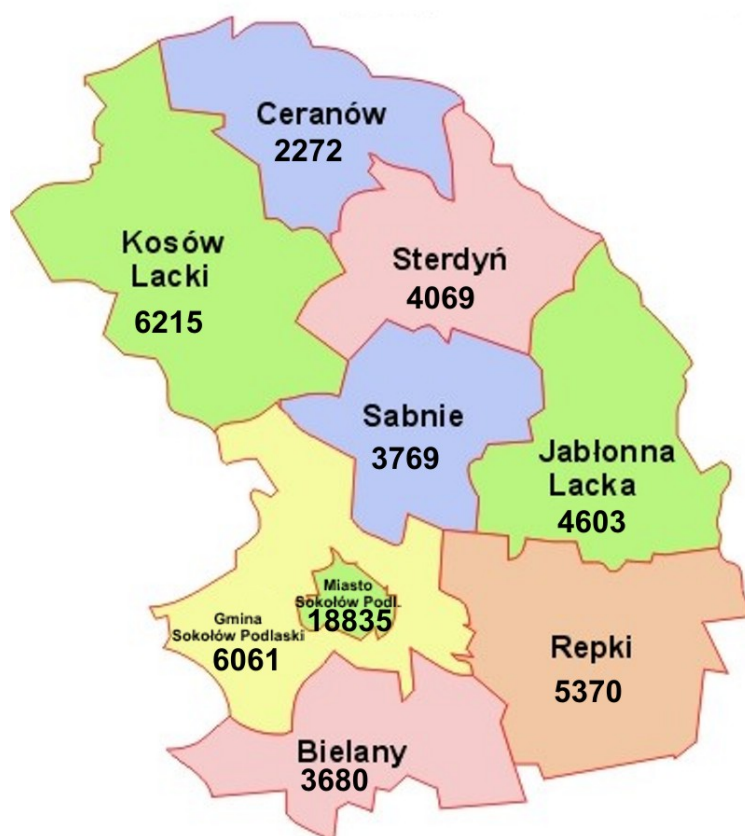
W pierwszej części została przedstawiona sytuacja na sokołowskim rynku pracy. Opracowanie zawiera również informacje o usługach rynku pracy, realizowanych projektach i programach, działalności kontrolnej, wydanych decyzjach administracyjnych.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA SOKOŁÓW PODLASKI I POWIATU SOKOŁOWSKIEGO

1. Obszar i ludność w powiecie

Powiat sokołowski jest jednym z 37 powiatów ziemskich województwa mazowieckiego. Swym obszarem obejmuje 9 jednostek samorządowych (gminy): Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń, Sokołów Podlaski, Kosów Lacki wraz z miastami – Sokołów Podlaski, Kosów Lacki. Łączna powierzchnia powiatu wynosi 1131 km².

Powiat ma charakter rolniczy – 71% ogólnej powierzchni zajmują użytki rolne, z czego 54% stanowią grunty orne, 16% łąki i pastwiska oraz 1% sady. Lasy w powiecie sokołowskim zajmują ponad 21%, zaś wody 1% ogólnej powierzchni. Teren powiatu w całości wchodzi w skład obszaru ekologicznego Zielone Płuca Polski, natomiast część lasów powiatu stanowi znaczną powierzchnię Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Mapa powiatu sokołowskiego z podziałem na gminy z liczbą osób zamieszkałych na koniec 2017 roku

Zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi z 2016 roku powiat sokołowski zamieszkiwało 54 874 mieszkańców, z czego 50,4% stanowią kobiety, a 49,6% mężczyźni. Jest to obszar o niskiej gęstości zaludnienia (49 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2002 do roku 2016 zmniejszyła się o 5,9%, co wskazuje na niską atrakcyjność osiedleńczą powiatu sokołowskiego. Średni

wiek mieszkańców wynosi 42,0 lata i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Prognozowana liczba mieszkańców powiatu sokołowskiego w 2050 roku będzie wynosić 39 757, z czego 19 489 to kobiety, a 20 268 mężczyźni.

Powiat boryka się z wieloma problemami demograficznymi, które znacząco wpływają również na zjawiska występujące na lokalnym rynku pracy. Do najbardziej istotnych należy ujemny przyrost naturalny oraz postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Wskaźnik obciążenia demograficznego systematycznie rośnie i w 2016 roku wyniósł 64,6 co oznacza, że na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają ponad 64 osoby w wieku nieprodukcyjnym. Dla porównania w całym województwie mazowieckim było to średnio 64,7. Przyrost naturalny w powiecie sokołowskim 2016 roku wyniósł -2,9.

Saldo migracji (stałych) ludności jest ujemne (-188). W 2016 roku na pobyt stały do powiatu sokołowskiego napłynęło ogólnie 421 osób, z czego 126 pochodziło z miast, natomiast 276 osób pochodziło ze wsi. Z powiatu wyemigrowało 590 osób, z czego 423 to były osoby ze wsi. Dla 396 osób kierunkiem emigracji było miasto, natomiast dla 194 osób wieś. Powodem migracji są m.in. przyczyny rodzinne, np. zawieranie małżeństw lub ekonomiczne spowodowane chęcią poprawy sytuacji materialnej osoby migrującej i jej rodziny.

2. Podmioty gospodarcze w powiecie

Istotnym zjawiskiem dla diagnozy lokalnego rynku pracy jest dostrzeżenie jego gospodarczej specyfiki. Na obszarze powiatu sokołowskiego przeważają tereny o charakterze rolniczym, więc podstawowym źródłem utrzymania ludności jest praca w rolnictwie. Okres transformacji i przystosowywania gospodarki do struktur europejskich wpłynął w istotny sposób na przeobrażenia dokonujące się na terenach wiejskich. Likwidacja wielu zakładów pracy pozbawiła możliwości zarobkowania również ludność wiejską, powodując obciążenie rodzinnych gospodarstw rolnych nadmiarem siły roboczej oraz wzrost bezrobocia. Zjawisko to stało się impulsem do podejmowania działalności gospodarczej, ale nowo powstałe podmioty nie odtworzyły poprzedniej liczby miejsc pracy.

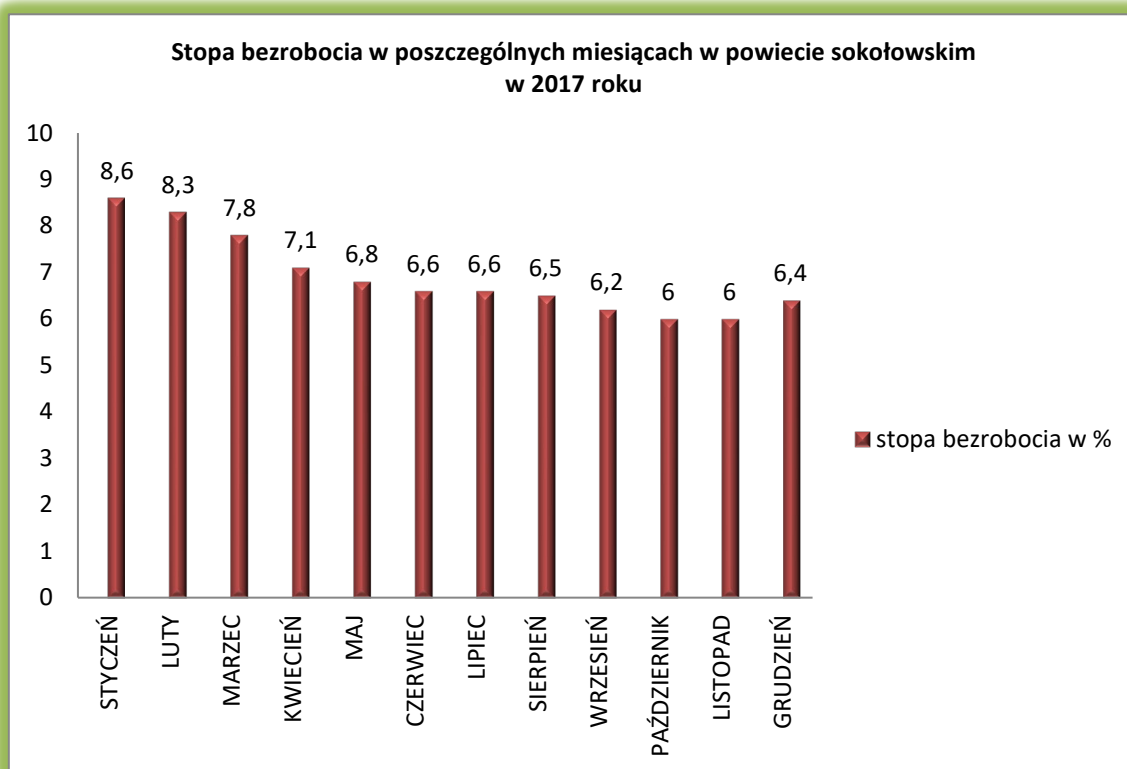
Powiat sokołowski wykazuje aktywność gospodarczą, wyrażającą się w przyroście podmiotów gospodarczych. Jednak, według danych statystycznych **liczba podmiotów gospodarczych w powiecie sokołowskim** znajdujących się w rejestrze REGON wg stanu na dzień 31.12.2017 r. wyniosła **3 965** podmiotów. Wśród zarejestrowanych przedsiębiorców dominującą grupę – **3 026** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

II. RYNEK PRACY W POWIECIE SOKOŁOWSKIM

Na rynku pracy w 2017 roku zaszło wiele znaczących zmian – w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim. Odnotowano najniższy poziom bezrobocia rejestrowanego od 1990 roku, zmalała stopa bezrobocia, a tempo tego spadku było wyższe niż w kraju.

1. Poziom bezrobocia rejestrowanego

Rok 2017 był kolejnym z rzędu rokiem wyraźnej poprawy sytuacji na lokalnym i krajowym rynku pracy. Wyraźnie większa liczba ofert pracy przy malejącej podaży zasobów siły roboczej spowodowały, że w 2017 roku obserwować można było szybko postępujące przejmowanie rynku przez pracownika. Trzeba jednak pamiętać, że procesy pozytywne z punktu widzenia popytowej strony rynku (spadek bezrobocia, rosnąca pozycja negocjacyjna pracowników, rosnące wynagrodzenia) stanowią dla pracodawców wielu branż realne zagrożenie dla sprawnego funkcjonowania a przede wszystkim dalszego rozwoju. Dlatego też szczególnego znaczenia nabiera sięganie po „uśpione” zasoby i rezerwy siły roboczej, tj. osoby bezrobotne, w tym przede wszystkim długotrwale bezrobotne oraz powyżej 50 roku życia.

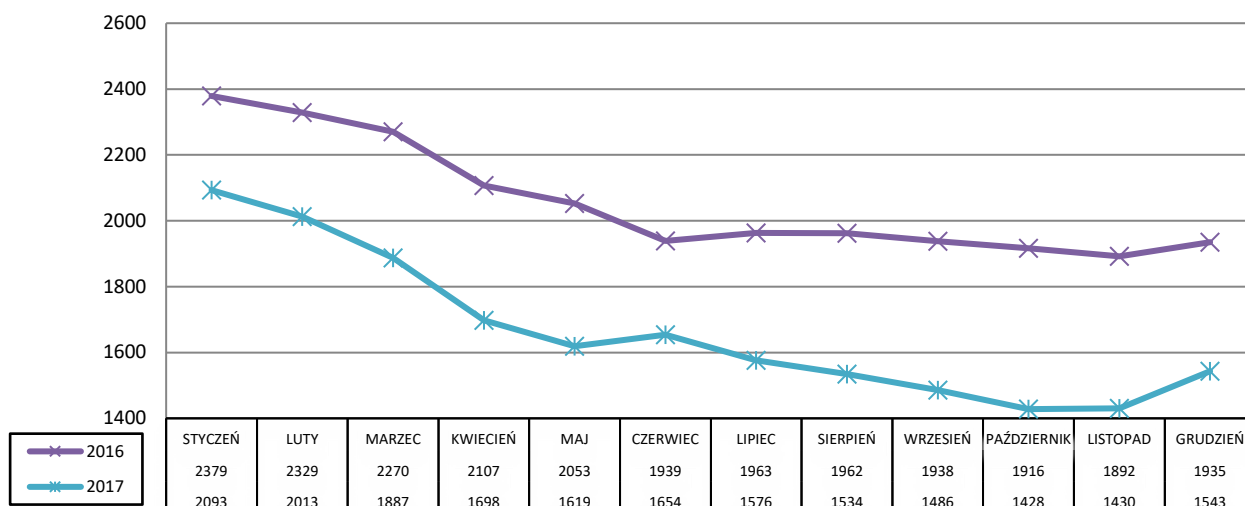

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim na dzień 31 grudnia 2017 r. liczba osób bezrobotnych wynosiła 1 543 osoby (w tym 754 kobiety) oraz 43 osoby poszukujące pracy (w tym 20 kobiet). Stopa bezrobocia zaś za grudzień 2017 roku osiągnęła pułap 6,4%. Jest to o 0,8% więcej niż średnia dla województwa mazowieckiego. W porównaniu ze stanem na koniec grudnia

2016 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 608 osób, a stopa bezrobocia spadła w stosunku do tej z grudnia 2016 roku o 1,7%. Oznacza to, że dynamika spadku bezrobocia była wyższa niż ta obserwowana na przestrzeni 2016 roku.

Liczba osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2016 - 2017

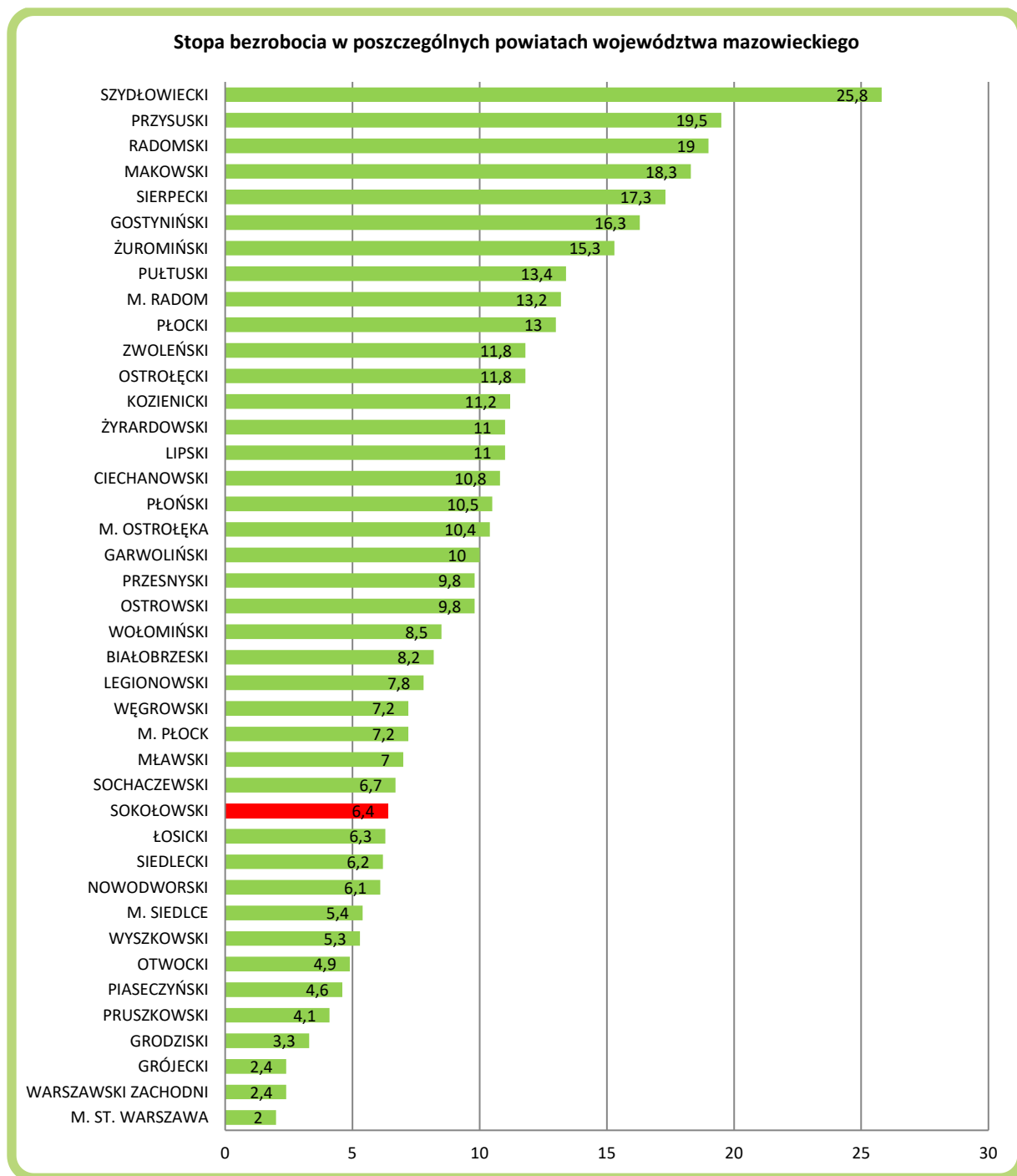
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Analiza danych na powyższych wykresach pokazuje, że na przestrzeni 2017 roku spadek liczby bezrobotnych miał charakter niemal liniowy, co wskazuje na utrwalenie się długofalowej tendencji spadkowej o charakterze koniunkturalnym. Największa dynamika spadku bezrobocia miała miejsce w miesiącach kwiecień i maj 2017 roku. Na uwagę zasługuje skala spadków – w miesiącu kwietniu liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 189 osób, zaś w miesiącu maju o 268 osób. Oznacza to, iż w ciągu 2 miesięcy 2017 roku bezrobocie spadło o ponad 400 osób – dla porównania na przestrzeni całego 2016 roku bezrobocie zmniejszyło się o ponad 440 osób. Minimalny wzrost bezrobocia w miesiącu grudniu 2017 r. miał wyłącznie sezonowy charakter.

Systematyczną, długofalową i coraz szybszą poprawę sytuacji na rynku pracy potwierdzają również dane Biura Inwestycji i Cykli Ekonomicznych BIEC.

Wskaźnik Rynku Pracy (WRP) informujący z wyprzedzeniem o przyszłych zmianach w wielkości bezrobocia w grudniu 2017 ponownie zmalał a skala spadku wskaźnika była istotnie większa od zmian obserwowanych w ostatnich miesiącach roku poprzedniego, oraz od zmian, które zaszły w analogicznych miesiącach lat poprzednich. Należy przy tym przypomnieć, że spadek wartości niniejszego wskaźnika, jest zwiastunem poprawy kondycji rynku pracy. Są to, zatem sygnały świadczące o umacnianiu się dobrych perspektyw dla pracowników poszukujących zatrudnienia i umacnianiu się tendencji do dalszego spadku stopy bezrobocia. Poprawie uległ również kolejny wskaźnik badający kondycję rynku pracy, jakim jest Barometr Ofert Pracy przygotowywany przez Katedrę Ekonomii WSliZ oraz Biuro Inwestycji i Cykli Ekonomicznych, wskazujący na zmiany liczby publikowanych w Internecie ogłoszeń o zatrudnieniu.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że w województwie mazowieckim występują 42 powiaty, jednak w przypadku czterech miast są one jednocześnie miastami na prawach powiatu, jak i stolicą powiatu, w którego skład wchodzi okoliczne gminy. Na koniec grudnia 2017 roku powiat sokołowski znalazł się na 13 pozycji pod względem stopy bezrobocia w województwie mazowieckim, licząc od najniższej stopy bezrobocia w województwie.

Stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach woj. mazowieckiego. Stan na dzień 31.12.2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2. Napływ i odpływ z bezrobocia

Z punktu widzenia sytuacji na lokalnym rynku pracy istotne jest ustalenie dwóch wskaźników.

Wskaźnik płynności bezrobocia – jest to iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym okresie. Wskaźnik mniejszy od 1 informuje, że wyrejestrowano mniejszą liczbę bezrobotnych aniżeli zarejestrowano i stan bezrobocia zwiększył się. Wartość wskaźnika większa od 1 informuje o zmniejszaniu się stanu bezrobocia.

Wskaźnik płynności rynku pracy – jest to stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.

Pomimo polepszającej się koniunktury na sokołowskim rynku pracy nadal obserwujemy bardzo duże przepływy na rynku pracy. W 2017 roku liczba bezrobotnych rejestrujących się w ciągu roku wyniosła łącznie 2 763 osób zaś wyrejestrowanych zostało 3 155 osób. Wskaźnik płynności bezrobocia wyniósł 1,14. Natomiast wskaźnik płynności rynku pracy osiągnął poziom 0,60. Oznacza to, że dla 60% bezrobotnych powodem opuszczenia ewidencji było podjęcie pracy.

Napływ i odpływ bezrobotnych z poszczególnych miesiącach

Miesiąc	Napływ bezrobotnych	Odpływ bezrobotnych		
	ogółem	ogółem	z powodu podjęcia pracy	z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej
Styczeń	319	161	97	90
Luty	199	279	130	83
Marzec	213	339	166	128
Kwiecień	193	382	211	129
Maj	194	273	126	99
Czerwiec	192	247	120	92
Lipiec	227	215	94	75
Sierpień	233	275	140	104
Wrzesień	250	298	169	130
Październik	250	308	146	109
Listopad	224	222	151	109
Grudzień	269	156	101	82
OGÓŁEM	2763	3155	1651	1230

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Zmiany zachodzące w wielkości rejestrowań i wyrejestrowań w poszczególnych miesiącach wskazywały na sezonowość tych zjawisk. Największy przyrost bezrobocia przyniósł miesiąc styczeń – 319 osób (w tym 137 kobiet). W 2016 roku największy napływ bezrobotnych miał miejsce w październiku – 292 osoby.

Cechą charakterystyczną bezrobocia na terenie powiatu sokołowskiego jest fakt, że w okresie dwunastu miesięcy 2017 roku do ewidencji w dużej mierze zgłaszały się osoby rejestrujące się po raz kolejny – 79% ogółu rejestrujących się. W 2017 roku po raz kolejny zarejestrowało się 2 192 osoby, natomiast po raz pierwszy 571 osób, tj. 21% ogółu.

Pomimo tego, że 76,8% rejestrujących się to osoby poprzednio pracujące, to jedynie 16,4% ogółu rejestrujących się w omawianym okresie nabyło prawo do zasiłku.

Napływ do bezrobocia w latach 2016 – 2017

Bezrobotni rejestrujący się:	2016		2017	
	Ogółem	% ogółu napływu	Ogółem	% ogółu napływu
1. Ogółem	2752	100	2763	100
w tym: kobiety	1166	42,4	1203	43,5
2. Poprzednio pracujący	2079	75,5	2122	76,8
w tym: zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	138	5,0	136	4,9
3. Dotychczas niepracujący	673	24,5	641	23,2
4. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy:				
• do 30 roku życia	1570	57,0	1474	53,3
• do 25 roku życia	1041	37,8	948	34,3
• długotrwale bezrobotni	994	36,1	925	33,5
• powyżej 50 roku życia	365	13,3	363	13,1
• posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	362	13,2	345	12,5
• posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	6	0,2	10	0,4
• niepełnosprawni	142	5,2	128	4,6
5. Osoby posiadające prawo do zasiłku	425	15,4	452	16,4
6. Osoby nieposiadające prawa do zasiłku	2327	84,6	2311	83,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W ciągu 12 miesięcy 2017 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 3 155 osób, tj. o 87 osób mniej niż w 2016 roku. Najwięcej osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji w kwietniu (382 osoby), marcu (339 osób) oraz w październiku (308 osób). Najmniej wyłączeń przypada na styczeń (161 osób) oraz grudzień (156 osób).

Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, że główną przyczyną wyłączenia osób z rejestru bezrobotnych było podjęcie zatrudnienia przez 1 651 osób. Średnio w miesiącu pracę podejmowało

137 osób. Pracę niesubsydiowaną podjęło 1 230 osób (74,5% wszystkich podjęć pracy), natomiast pracę subsydiowaną 421 osób (25,5%). Mężczyźni stanowili większość wśród osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy – 909 osób, tj. 55% ogólnej liczby bezrobotnych podejmujących pracę. Pracę podjęły 742 kobiety.

Drugą istotną przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 601 osób (19% ogółu wyłączonych). W grupie tej znajdują się również osoby, które podjęły prace i z opóźnieniem powiadomiły o tym fakcie Urząd. Znaczący odsetek wyłączeń z ewidencji bezrobotnych stanowiły również skierowania do organizatorów staży – 270 osób (8,6% ogółu wyłączeń). Ze statusu bezrobotnego 2017 roku zrezygnowało dobrowolnie 137 osób, co stanowi 4,3% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych.

Przyczyny włączeń osób bezrobotnych z ewidencji w latach 2012 – 2017

		do 31.12.2012	do 31.12.2013	do 31.12.2014	do 31.12.2015	do 31.12.2016	do 31.12.2017
Liczba wyrejestrowanych, w tym z powodu:		2 828	2 996	3 204	3 393	3 068	3 155
podjęcia pracy:	liczbowo	1 414	1 558	1 672	1 855	1 814	1 651
	%	50	52	52,2	54	59,1	52,3
niesubsydiowanej		1 105	1 264	1 371	1 422	1 391	1 230
subsydiowanej		290	294	301	433	423	421
w tym	prace interwencyjne	113	98	85	95	122	132
	roboty publiczne	65	57	43	55	36	49
	podjęcie działalności gospodarczej	58	81	69	81	61	71
	doposażenie stanowiska pracy	50	57	72	75	42	37
	inne formy	4	1	32	101	108	102
rozpoczęcia stażu		226	294	398	309	235	270
bon stażowy		-	-	11	4	2	0
rozpoczęcia szkolenia		168	96	62	53	56	57
bon szkoleniowy		-	-	13	31	10	12
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych		109	119	104	117	67	110
Program Aktywizacja i Integracja		-	-	-	10	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

III. STRUKTURA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA BEZROBOTNYCH

Analizując strukturę osób bezrobotnych należy zwrócić uwagę również na ich aktywność w poszukiwaniu pracy i zmianie swojej sytuacji zawodowej. Niezwłocznie po rejestracji ustalany jest dla bezrobotnych profil pomocy.

Celem profilowania jest ustalenie dla osoby bezrobotnej takich form pomocy, które najbardziej odpowiadają jej aktualnej sytuacji, potrzebom i oczekiwaniom oraz będą najbardziej skuteczne, jeżeli chodzi o aktywizację zawodową. Koncepcja profilowania opiera się na dwóch podstawowych zmiennych:

- oddalenia od rynku pracy,
- gotowości do powrotu na rynek pracy.

Pierwsza zmienna pozwala określić dystans jaki dzieli osobę bezrobotną od rynku pracy. Druga zmienna określa stopień gotowości osoby bezrobotnej do powrotu na rynek pracy.

W okresie od 01 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku pracownicy Urzędu przeprowadzili 1 531 wywiadów zakończonych ustaleniem profilu, w wyniku których I profil przypisano 16 osobom, II profil – 1 100 osobom, a III profil – 415 osobom.

Osoby z ustalonym II profilem pomocy wykazują chęć do zmiany swojej sytuacji zawodowej. Cechuje ich średnia gotowość do powrotu na rynek pracy, wymagają pomocy i wsparcia w tym procesie ze strony Urzędu, np. w postaci subsydiowanych form zatrudnienia czy wsparcia w podnoszeniu kwalifikacji.

Osoby bezrobotne z ustalonym III profilem pomocy to osoby najbardziej oddalone od rynku pracy i nie gotowe do wejścia lub powrotu na rynek pracy, dlatego wymagają szczególnego wsparcia. Z obserwacji doradców klienta, którzy ustalają profil pomocy osobom bezrobotnym wynika, że bezrobotni, dla których został ustalony III profil pomocy odznaczają się niską aktywnością w zakresie poszukiwania pracy związaną z brakiem umiejętności poszukiwania pracy i autoprezentacji, brakiem dyspozycyjności spowodowanym opieką nad dziećmi lub osobą zależną, brakiem dojazdu, ograniczeniami zdrowotnymi, niską motywacją w poszukiwaniu pracy, często w związku z długotrwałym pozostawaniem bez pracy. Spotykana jest także postawa przyzwyczajenia się do obecnego stanu i strach przed zmianami. Nierzadko są to osoby nieposiadające wymaganych kwalifikacji, doświadczenia zawodowego albo też o długiej przerwie w zatrudnieniu, co powoduje tworzenie się swoistej spirali związanej z dalszym dezaktualizowaniem posiadanej wiedzy i kwalifikacji.

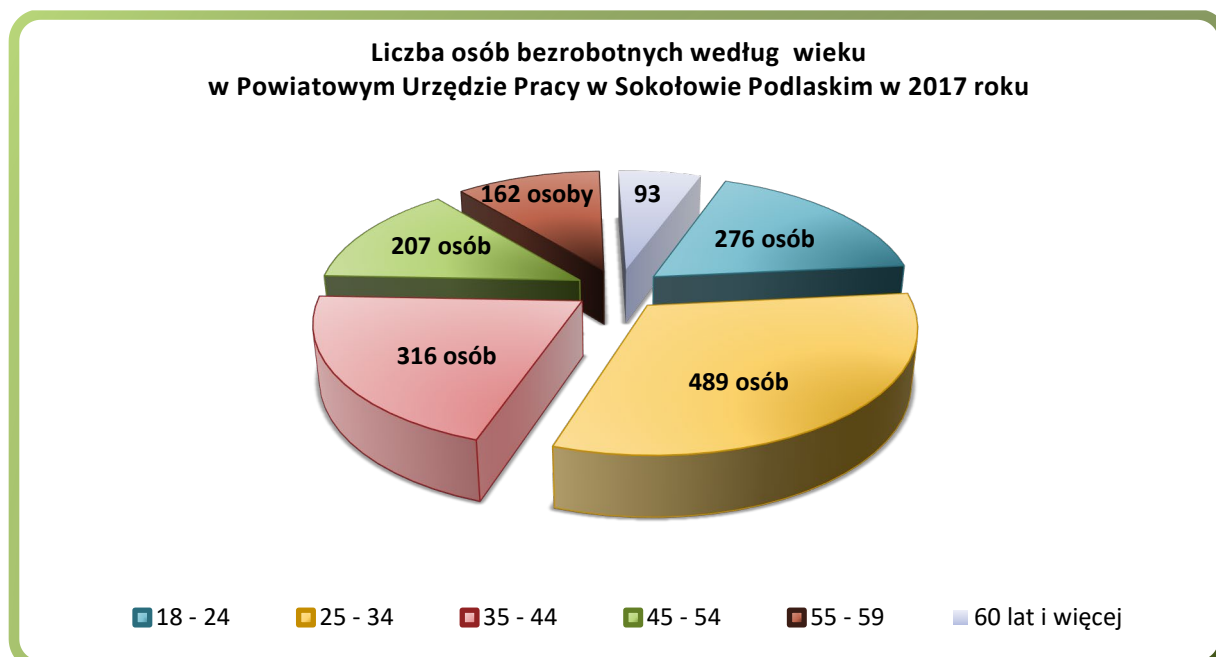
Najmniej liczną grupą są osoby z ustalonym I profilem pomocy, które są gotowe do wejścia na rynek pracy i nie wymagają dużego zaangażowania w ich aktywizację ze strony Urzędu.

1. Bezrobocie a wiek

Analizując strukturę bezrobotnych według wieku można zauważyć, że znaczące problemy na rynku pracy mają osoby młode, rozpoczynające swoją karierę zawodową. W przypadku młodych ludzi na ich trudności związane ze zdobyciem pracy wpływa szereg czynników – począwszy od braku doświadczenia zawodowego, niewielkiej praktyki w poruszaniu się po rynku pracy, kończąc na posiadanym przez nich wykształceniu nieadekwatnym do potrzeb rynku pracy. Pracodawcy często

niechętnie zatrudniają osoby młode nieposiadające doświadczenia zawodowego, gdyż często wiąże się to z potrzebą praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu przez tych pracowników.

Na koniec 2017 roku bezrobotni do 25 roku życia stanowili 17,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, a więc ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych nie zmienił się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, co oznacza, że bezrobocie wśród osób młodych w powiecie sokołowskim utrzymuje się na takim samym poziomie. W ewidencji Urzędu w tej grupie figurowało 276 osób, w tym 142 kobiety. W analogicznym okresie 2016 roku liczba takich osób wynosiła 372 osoby.

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim*

Analiza przedziału wiekowego osób bezrobotnych wskazuje na dużą grupę osób w wieku 25 – 34 lata (31,7% ogółu bezrobotnych). W stosunku do grudnia 2016 roku bezrobocie wśród tej grupy zmniejszyło się o 91 osób. W dalszej kolejności były osoby w przedziale wiekowym 35 – 44 lata – 316 osób (20,5%) oraz w wieku 18 – 24 lata – 276 osób (17,9%), a najmniejszą osoby w wieku 60 lat i więcej – 93 osoby (6%).

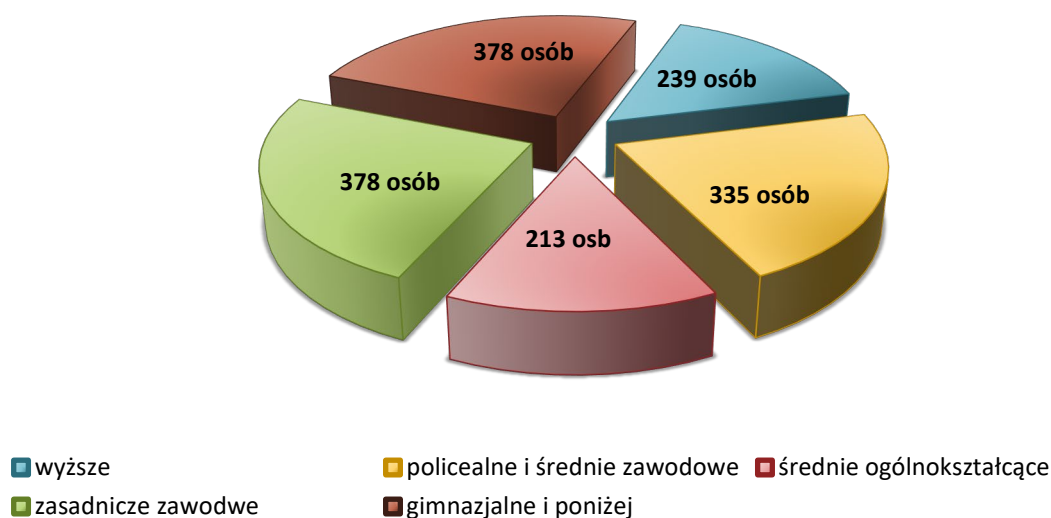
Analizując liczę osób bezrobotnych według wieku należy zwrócić uwagę na osoby do 30 roku życia, których liczba na koniec grudnia 2017 roku wyniosła 541 osób. Sytuacja osób młodych na rynku pracy jest zdecydowanie trudniejsza niż pozostałych grup wiekowych, co przejawia się zarówno wysokim poziomem bezrobocia osób poniżej 25 roku życia jak i stosunkowo niskim poziomem aktywności zawodowej w tej grupie wiekowej. Stopa bezrobocia wśród osób młodych jest ponad dwukrotnie wyższa niż średnia dla wszystkich grup wiekowych. Taki poziom ma miejsce również w całym kraju, jak i w całej Unii Europejskiej. Pozostawanie osób młodych poza pracą może mieć negatywny wpływ na ich przyszłą karierę zawodową. Skutkiem może być m.in. obniżenie motywacji do poszukiwania pracy, zniechęcenie do założenia rodziny.

Drugą grupą, na którą należy zwrócić uwagę analizując liczbę osób bezrobotnych w podziale na ich wiek, są osoby powyżej 50 roku życia, które na koniec 2017 roku stanowiły 23,2% ogółu zarejestrowanych (358 osób). W analogicznym okresie 2016 roku takich osób było 477. Bezrobotni z tej grupy wiekowej są mniej atrakcyjni dla potencjalnych pracodawców z powodu charakteryzującej ich często niskiej mobilności przestrzennej i niechęci do przekwalifikowania się. Wśród oferujących pracę istnieje przekonanie, że osoba 50+ to osoba mniej wydajna, mniej elastyczna w dostosowywaniu się do zmieniających się warunków pracy, posiadająca niskie kwalifikacje zawodowe i większe trudności w opanowaniu nowych kwalifikacji i kompetencji. Osoby starsze charakteryzują się niską samooceną, która powoduje, że są bierne na rynku pracy. Niestety, jeśli będzie następował wzrost liczby osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia przy niskim obecnie przyroście naturalnym, to w konsekwencji doprowadzi to do starzenia się zasobów siły roboczej na lokalnym rynku pracy. Dlatego też, tak ważne jest wspieranie i aktywizacja tych osób, aby jak najdłużej pozostawały aktywne zawodowo.

2. Wykształcenie, kwalifikacje zawodowe i staż pracy

Jednym z podstawowych problemów lokalnego rynku pracy jest niedopasowanie kwalifikacji zasobów ludzkich do popytu zgłaszanego przez pracodawców. Duża grupa zarejestrowanych bezrobotnych nie posiada konkretnych kwalifikacji zawodowych. Często też nie jest w stanie udokumentować żadnej praktyki zawodowej. Zawody, których podaż i popyt jest zrównoważony stanowią nieliczne wyjątki.

**Liczba osób bezrobotnych według wykształcenia
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2017 roku**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Większość bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Największą grupę na koniec 2017 roku stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej – łącznie 49% ogółu bezrobotnych. Zdecydowaną większość w tych grupach stanowili mężczyźni – 61,8% z ogółu bezrobotnych posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej. Na drugim miejscu były osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe, które stanowiły 21,7% ogółu bezrobotnych. Świadectwem ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej legitymowano się 213 osób (15%), natomiast dyplomem ukończenia szkoły wyższej 239 osób (15,5%).

Biorąc pod uwagę dane z 2016 roku, zmalała liczba osób bezrobotnych w poszczególnych grupach biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, co ma związek z ogólnym spadkiem liczby osób bezrobotnych. Jednak procentowy udział według poziomu wykształcenia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych pozostał na porównywalnym poziomie. Największy spadek bezrobotnych zaobserwowano w kategorii osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (spadek o 123 osoby), natomiast najmniejszy spadek dotyczył osób z wykształceniem wyższym – o 32 osoby.

Czynnikiem, który w bardzo dużym stopniu utrudnia odnalezienie się na rynku pracy jest brak kwalifikacji zawodowych. Sytuacja ta w 2017 roku dotyczyła 22,2% bezrobotnych. Natomiast doświadczenia zawodowego w rozumieniu zapisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie posiadało 27,8% zarejestrowanych.

Ranking najczęściej pojawiających się zawodów nie zmienił się zasadniczo. W końcu roku wśród bezrobotnych najwięcej było sprzedawców – 167 osób. W zawodzie tym dominowały kobiety – 148 osób.

Najczęściej pojawiające się zawody wśród osób bezrobotnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2017 roku <i>(wg stanu na koniec grudnia)</i>	
Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych
Sprzedawca	167 osób
Pomocniczy robotnik budowlany	47 osób
Robotnik gospodarczy	39 osób
Sprzątaczką biurowa	32 osoby
Kucharz	29 osób
Ślusarze i pokrewni	29 osób
Magazynier	24 osoby
Technik ekonomista	24 osoby

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Jednym z problemów występujących na lokalnym rynku pracy jest niedopasowanie kwalifikacyjne. Analiza prowadzona w ramach *Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych* wykazała, że największa nadwyżka podaży w 2017 roku wystąpiła w następujących grupach:

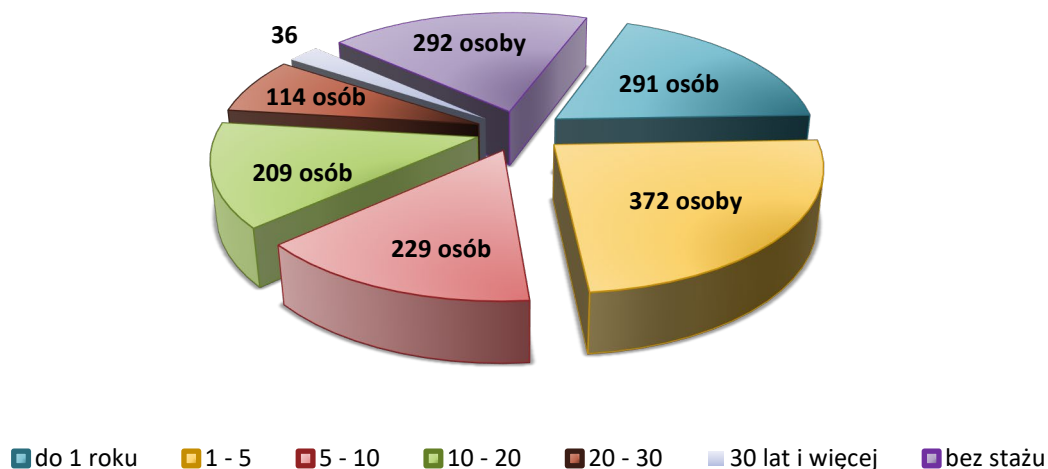
- Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni,
- Inżynierowie elektrycy,
- Kasjerzy i sprzedawcy biletów,
- Pomocniczy personel medyczny,
- Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni.

Natomiast deficyt dotyczył następujących grup:

- Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych,
- Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni,
- Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe,
- Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt,
- Sortowacze odpadów,
- Ładowacze nieczystości.

Brak udokumentowanej praktyki zawodowej to głównie cecha najmłodszych bezrobotnych, ale problem ten pojawia się również w przypadku starszych pracowników, co jest wynikiem podejmowania pracy w „szarej strefie” i długotrwałego figurowania w rejestrze Urzędu.

**Liczba osób bezrobotnych według stażu pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2017 roku**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W końcu grudnia 2017 roku odnotowano w ewidencji 292 osoby nieposiadające stażu pracy. Grupa ta stanowiła 18,9% ogółu bezrobotnych. W populacji osób bez stażu w zestawieniu z analogicznym okresem roku ubiegłego nastąpił spadek o 93 osoby. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż bez stażu pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim figurowało mniej mężczyzn (131 osób, tj. 44,9% ogółu pozostających bez stażu pracy) niż kobiet (161 osoby, tj. 55,1%).

Osoby posiadające staż pracy od 1 roku do 5 lat stanowiły 24,1% ogółu bezrobotnych (372 osoby). Osoby ze stażem poniżej roku stanowiły 18,9% (291 osób). Dużą grupę osób stanowili bezrobotni ze stażem pracy od 5 do 10 lat – 14,8% (229 osób). W ogólnej liczbie bezrobotnych 13,5% ogółu posiadało staż pracy od 10 do 20 lat (209 osób). Niezmiennie najmniejszy udział procentowy dotyczy osób legitymujących się stażem powyżej 20 lat – 7,4% (114 osób ze stażem pracy od 20 do 30 lat) oraz 2,3% (36 osób ze stażem pracy 30 lat i więcej).

Biorąc pod uwagę zmiany w liczbie bezrobotnych według stażu pracy stwierdzić należy, że spadek liczby bezrobotnych dotyczył wszystkich grupy. Największy spadek liczby bezrobotnych zaobserwowano w grupie osób bez stażu pracy – spadek o 93 osoby. Najmniejszy spadek dotyczył osób ze stażem pracy 30 lat i więcej – spadek o 16 osób.

3. Czas pozostawania bez pracy

Długość czasu pozostawania bez pracy ma dla bezrobotnych szczególne znaczenie, decyduje, bowiem nie tylko o ich sytuacji ekonomicznej, ale może mieć także istotny wpływ na postawy zarówno zawodowe, jak i życiowe. Zbyt długie oczekiwanie na podjęcie zatrudnienia może w efekcie doprowadzić do braku gotowości do podjęcia pracy, czyli do bierności zawodowej.

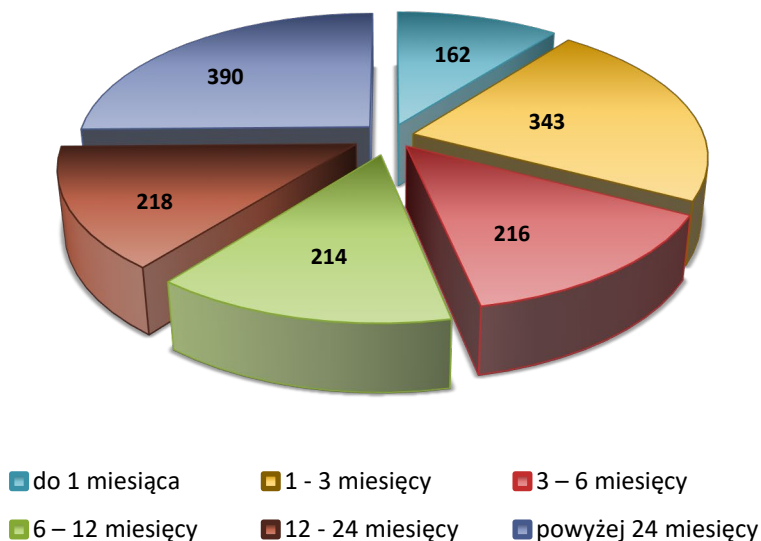
Wielkość subpopulacji osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się charakteryzują istotne wahania, które zasadniczo związane są ze zmianami w kształtowaniu się poziomu bezrobocia ogółem, wynikającymi przede wszystkim ze zmian gospodarczych z uwzględnieniem sezonowości zjawisk zachodzących na rynku pracy. W okresach spadku bezrobocia notuje się również dynamiczne zmniejszanie się liczby długotrwale bezrobotnych, gdyż poprawa sytuacji na rynku pracy sprzyja skracaniu czasu poszukiwania zatrudnienia i spadkowi odsetka zarejestrowanych powyżej roku wśród ogółu bezrobotnych.

Liczba osób poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy od momentu ostatniej rejestracji wyniosła według stanu na koniec grudnia 2017 roku 608 osób, co stanowiło 39,4% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W tej kategorii mężczyźni stanowili mniejszość, tj. 250 osób.

Najtrudniejszą sytuację dotyczącą powrotu do pracy posiadają bezrobotni, którzy byli zarejestrowani w Urzędzie nieprzerwanie powyżej 24 miesięcy – 390 osób (25,3%). W analizowanym okresie liczną grupę stanowiły również osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 343 osoby (22,2%). Najmniejszą grupą były osoby pozostające w rejestrach do 1 miesiąca – 162 osoby (10,5%).

Badając zmiany w liczbie bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w latach 2016 – 2017 stwierdzić należy, że spadek liczby bezrobotnych dotyczył wszystkich kategorii podziału tej grupy. Największy spadek liczby bezrobotnych należy zaobserwować w kategorii osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (o 78 osób mniej), najmniejszy zaś w spadek dotyczył pozostających bez pracy do 1 roku (o 24 osoby mniej).

**Liczba osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2017 roku**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Czas pozostawania bez pracy zależy jest również od wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych. Niższy wiek i wyższy poziom wykształcenia zmniejszają prawdopodobieństwo pozostawania bez pracy powyżej 12 miesięcy, ale nie wykluczają tego, gdyż długotrwałym bezrobociem zagrożone są również osoby wykształcone i młode.

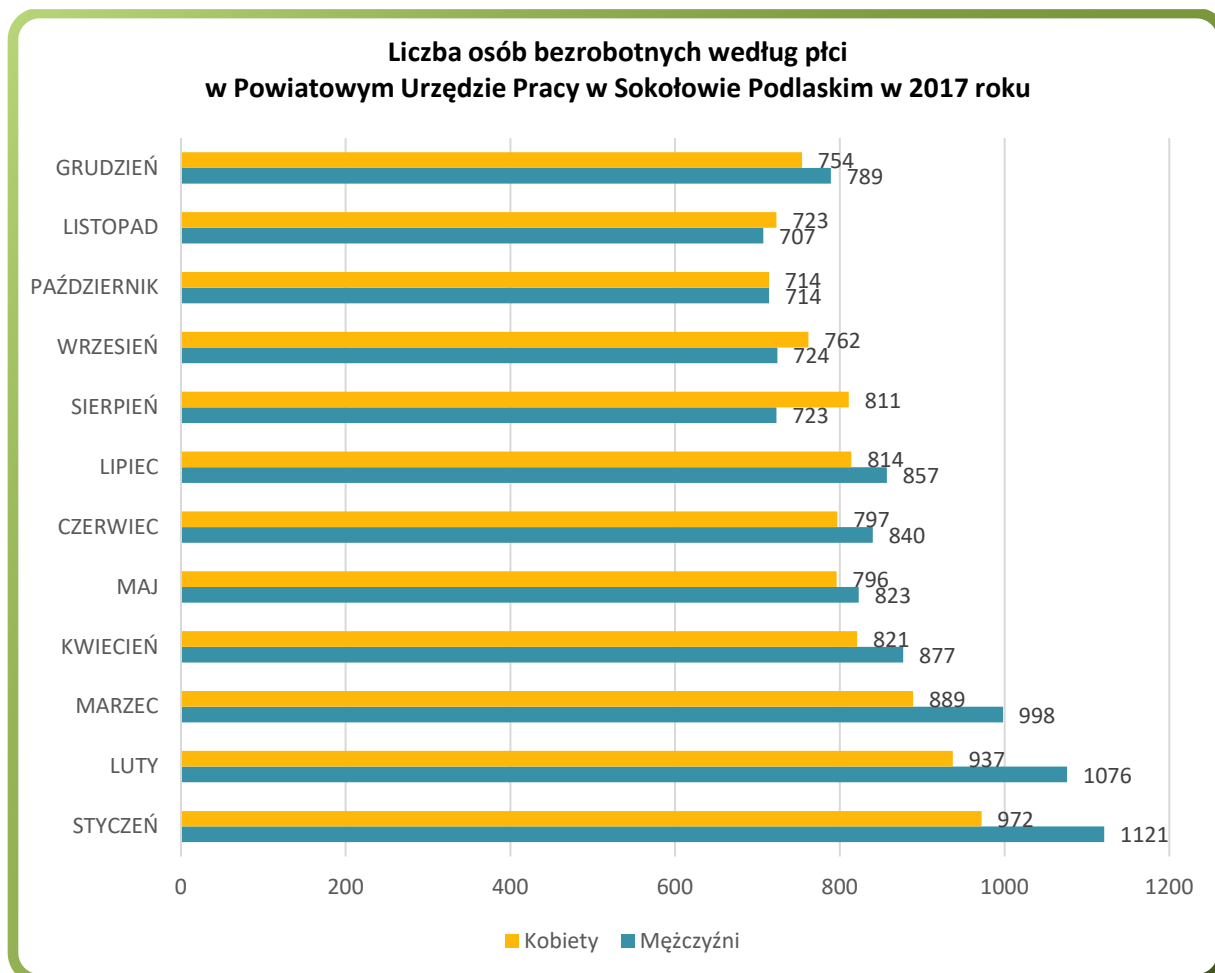
4. Kobiety i mężczyźni na lokalnym rynku pracy

Jedną z cech charakterystycznych powiatu sokołowskiego jest dominacja mężczyzn w rejestrze Urzędu. W 2017 roku poziom bezrobocia spadł w obu grupach w podobnym tempie.

Analiza struktury bezrobocia według płci pozwala zauważyć dominację mężczyzn w grupie bezrobotnych, począwszy od 2009 roku. Na koniec 2017 roku w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych według płci mężczyźni stanowili 51,1% ogółu zarejestrowanych – 789 osób. W porównaniu do grudnia 2016 r. ich liczba zmniejszyła się o 254 osoby.

Kobiety na koniec 2017 roku stanowiły 48,9% ogółu bezrobotnych, tj. 754 osoby. W porównaniu do grudnia 2016 r. ich liczba zmniejszyła się o 138 osób. Pomimo faktu, iż kobiety są lepiej wykształcone niż mężczyźni, to jednak ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych utrzymuje się na wysokim poziomie a ich pozycja na rynku pracy jest ogólnie słabsza. Kobiety zarabiają dziś mniej od mężczyzn, rzadziej awansują, częściej są zwalniane i mniej chętnie przyjmowane do pracy, szczególnie kobiety starsze.

Analiza czterech ostatnich lat wykazuje, iż liczba bezrobotnych kobiet jednak z roku na rok maleje (2014 rok – 1 266 kobiet, 2015 rok – 1 085 kobiet, 2016 rok – 892 kobiety, 2017 rok – 754 kobiety).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W 2017 roku częściej rejestrowano mężczyzn (1 560 osób – 56,5%). Zarejestrowano także 1 203 kobiety (43,5%). Podobnie więcej mężczyzn wyłączono z rejestru osób bezrobotnych 1 814 osób – 57,5%. Wśród głównych powodów utraty statusu bezrobotnego w stosunku do poprzednich lat nie odnotowano znaczących zmian. Zarówno w przypadku mężczyzn jak i kobiet głównym powodem wyłączenia z ewidencji było podjęcie pracy – fakt ten zgłosiło 909 mężczyzn i 742 kobiety.

W trakcie rejestracji prawo do zasiłku dla bezrobotnych przysługiwało 96 mężczyznom i 61 kobietom.

Podkreślić należy, iż na koniec 2017 roku:

- 394 kobiety zamieszkiwało na wsi, co stanowi 52,3% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- 161 kobiet dotychczas nie pracowało, co stanowi 21,4% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- 46 kobiet, to kobiety zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy – 6,1% ogółu zwolnionych),

Wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kobiety stanowią:

- 41,5% ogółu bezrobotnych kobiet w kategorii osób do 30 roku życia – 313 kobiet,
- 63,4% ogółu bezrobotnych kobiet w kategorii osób długotrwale bezrobotne – 478 kobiet,
- 13,4% ogółu bezrobotnych kobiet w kategorii osób powyżej 50 roku życia – 101 kobiet,
- 39,4% ogółu bezrobotnych kobiet w kategorii osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 297 kobiet,
- 0,9% ogółu bezrobotnych kobiet w kategorii osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 7 kobiet,
- 5,4% ogółu bezrobotnych kobiet w kategorii osób niepełnosprawne – 41 kobiet.

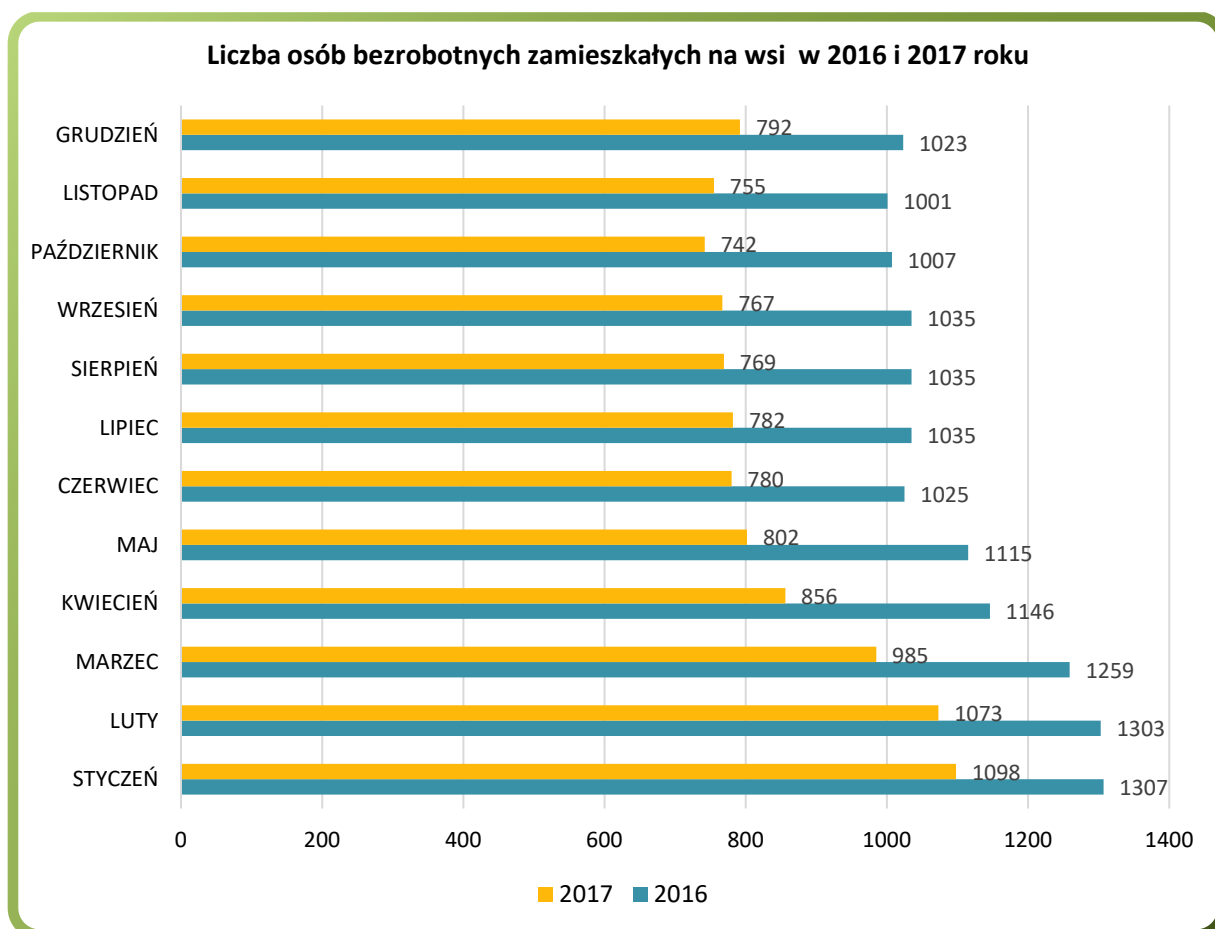
Dysproporcje wobec płci osób bezrobotnych występują również w porównaniu do ich wykształcenia. Największą feminizację zaobserwowano wśród osób z wykształceniem wyższym, gdzie udział kobiet wobec ogółu to aż 66,9%. Nieco mniejszą przewagę obserwujemy wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, gdzie kobiety stanowiły 56,8% ogółu osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym także ponad połowę ogólnej liczby osób stanowiły kobiety – 54,9%. Mężczyźni zaś okazali się dominującą grupą wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 63,2% oraz zasadniczym zawodowym – 60,3%.

5. Zróżnicowanie terytorialne – bezrobocie w gminach powiatu

Struktura lokalnego bezrobocia charakteryzuje się dominacją osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Zjawisko bezrobocia na wsi ma inny charakter niż w mieście i jest zdecydowanie trwalsze. Dodatkowo rynek pracy na terenach wiejskich jest mniej elastyczny. Miasta dysponują rozleglejszym rynkiem pracy i stwarzają swym mieszkańcom większe szanse na znalezienie zatrudnienia. Wieś utożsamiana jest zazwyczaj z ludnością zajmującą się rolnictwem i pracującą we własnym gospodarstwie domowym, tymczasem coraz większa część mieszkańców wsi to osoby żyjące w rodzinach nieposiadających gospodarstw rolnych.

Osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi w większości posiadają wykształcenie podstawowe lub zawodowe, niskie kwalifikacje, a także wykazują małą aktywność zawodową, dlatego poszukiwanie przez nie pracy jest niekiedy bardzo trudne. Mieszkańcy wsi nie posiadają wiedzy na temat potrzeb występujących na rynku pracy oraz wymagań, jakie pracodawcy stawiają przed potencjalnymi kandydatami do zatrudnienia. Należy również zaznaczyć, iż znaczącym problemem bezrobotnych zamieszkałych na wsi, zwłaszcza tych starszych, jest niska mobilność przestrzenna. Niechęć do podejmowania pracy znacznie oddalonej od miejsca zamieszkania lub po prostu brak możliwości dojazdu do pracodawcy jest częstym problemem występującym w tej grupie osób i stanowi barierę, którą trudno pokonać.

Bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w powiecie sokołowskim w końcu 2017 roku było 792 osoby. Stanowili oni 51,3% ogółu zarejestrowanych na koniec roku. W grupie tej 49,7% stanowiły kobiety (394 osoby).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Należy pamiętać, że statystyki nie wykazują rzeczywistego poziomu bezrobocia na wsi – przede wszystkim nie uwzględniają bezrobocia ukrytego w gospodarstwach indywidualnych. Część ludności nie jest uprawniona do uzyskania statusu osoby bezrobotnej, ponieważ posiada gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2ha przeliczeniowych.

Spadek liczby bezrobotnych nastąpił wśród mieszkańców wszystkich gmin powiatu sokołowskiego. Z największym z nich mieliśmy do czynienia w Mieście i Gminie Kosów Lacki, gdzie poziom bezrobocia w porównaniu z poprzednim rokiem zmalał aż o 31,5%. W dalszej kolejności spadki w poszczególnych gminach wyniosły: w Gminie Bielany – 30%, w Gminie Sterdyń – 27,9%, w Gminie Jabłonna Lacka – 26,4%, w Gminie Sokołów Podlaski – 24%, w Gminie Repki – 19,7%, w Gminie Ceranów – 18,7%, w Gminie Sabnie – 16% oraz w Mieście Sokołów Podlaski – 15,1%.

Wielkość bezrobocia w latach 2016 – 2017

Miasto, gminy	Liczba bezrobotnych wg stanu na dzień		Dynamika
	31.12.2016	31.12.2017	
Miasto Sokołów Podlaski	830	705	84,9%
Gmina Sokołów Podlaski	221	138	76%
Gmina Bielany	110	77	70%
Gmina Ceranów	75	67	89,3%
Gmina Jabłonna Lacka	125	92	73,6%
Miasto i Gmina Kosów Lacki	181	124	68,5%
Gmina Repki	152	122	80,3%
Gmina Sabnie	119	100	84%
Gmina Sterdyń	122	88	72,1%
Razem Powiat	1 935	1543	79,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

6. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Sokołowski rynek pracy charakteryzuje mała liczba bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim na koniec grudnia 2017 r. spośród ogólnej liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych było **157 osób**, tj. 10,2% ogółu zarejestrowanych. Podkreślenia wymaga fakt, iż w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych z prawem do zasiłku o 32 osoby.

Zaznaczyć należy, że istnieje nieznaczna dysproporcja pomiędzy odsetkiem bezrobotnych kobiet i mężczyzn posiadających prawo do zasiłku. Prawo do zasiłku posiadało 61 bezrobotnych kobiet oraz 96 mężczyzn.

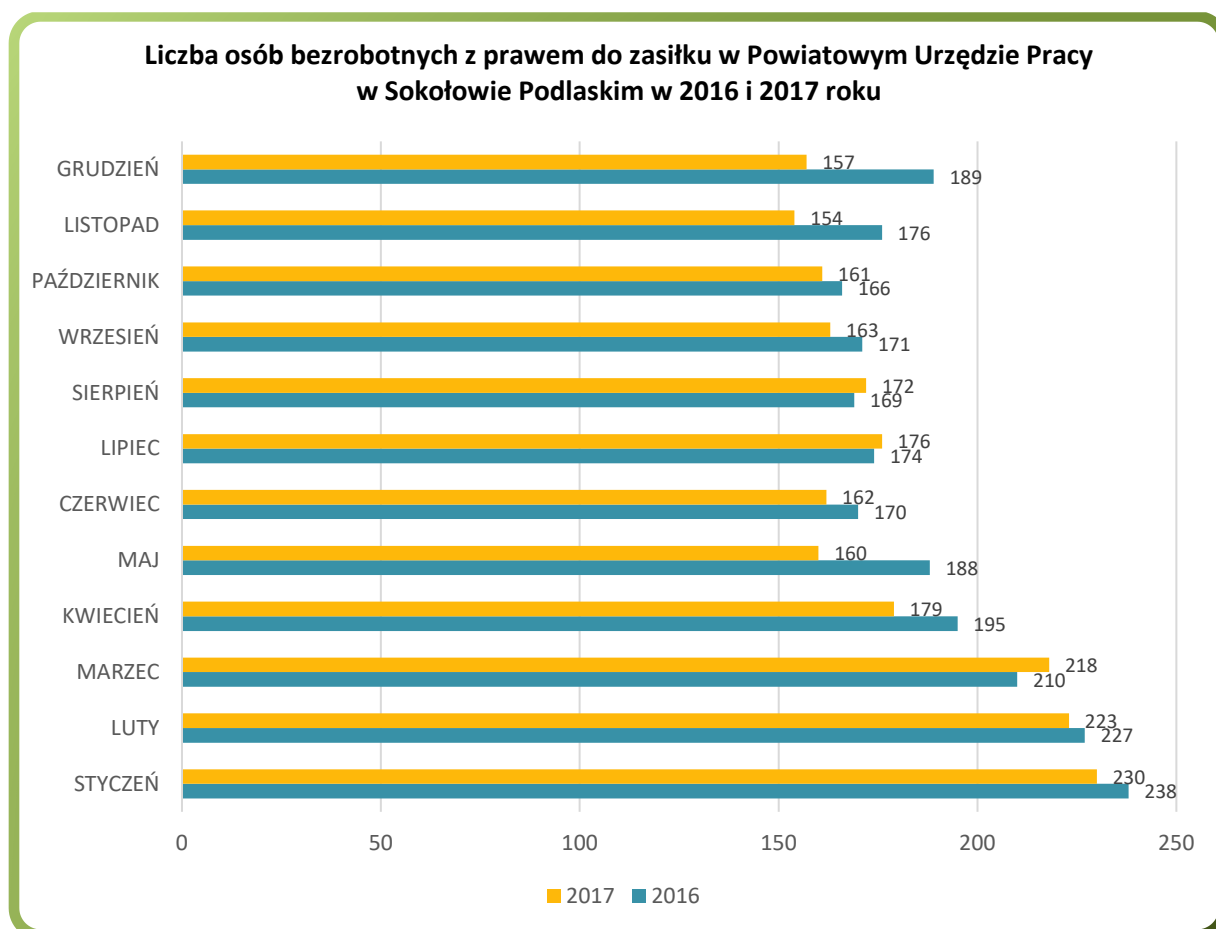
Analizując strukturę osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w odniesieniu do wyodrębnionych grup bezrobotnych można powiedzieć, iż najwięcej korzystających z zasiłku to osoby:

- zamieszkałe na wsi – 70 osób (44,6% ogółu z prawem do zasiłku),
- powyżej 50 roku życia – 58 osób (36,9% ogółu z prawem do zasiłku),
- do 30 roku życia – 37osób (23,6% ogółu z prawem do zasiłku).

W 2017 roku najwięcej osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych odnotowano w miesiącu styczeń – 230 osób, a najmniej w listopadzie – 154 osoby.

Główną przyczyną zmniejszania się liczby osób z prawem do zasiłku jest podejmowanie krótkotrwałego zatrudnienia na podstawie umów cywilno-prawnych bez odprowadzania,

wymaganych przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należnych składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

7. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego i zindywidualnego podejścia. Osoby te mają duże problemy ze znalezieniem pracy, często nie wykazują chęci do jej podjęcia i wyjścia z bezrobocia.

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy to:

- 1) bezrobotni do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia,
- 2) długotrwale bezrobotni,
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 5) bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia lub co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- 6) bezrobotni niepełnosprawni,

- 7) poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierającej świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (kategoria obowiązuje od 1 lipca 2017 roku).

Należy zaznaczyć, że jedna osoba może spełniać kilka kryteriów i być jednocześnie zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2017 roku status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 1364 osoby (88,4% ogółu bezrobotnych).

Najważniejsze problemy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy to: niska aktywność zawodowa, brak doświadczenia zawodowego, niskie kwalifikacje lub ich brak, ograniczenia natury psychologicznej, zaniżona samoocena, bierność, niepewność oraz lęk przed poniesieniem porażki.

Długotrwale bezrobotni

Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze osób bezrobotnych łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły na koniec 2017 roku 55,7% ogółu zarejestrowanych (859 osób). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek o 298 osób.

Podobnie jak w roku ubiegłym, wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważały osoby bezrobotne w wieku 25 – 34 lata. Na koniec grudnia 2017 roku w tej kategorii wiekowej zarejestrowanych było 437 osób, tj. o 98 osób więcej niż na koniec 2016 roku.

W końcu grudnia 2017 r., wśród długotrwale bezrobotnych, dominowały osoby z wykształceniem: gimnazjalnym i poniżej (337 osób) oraz zasadniczym zawodowym (320 osób). Niski poziom wykształcenia ogranicza możliwości poszukiwania i podjęcia pracy i często zmusza do podejmowania prac prostych.

Analizując dane dotyczące stażu pracy osób zarejestrowanych w Urzędzie na koniec grudnia 2017 roku w grupie długotrwale bezrobotnych dominują osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (322 osoby – 23,6% ogółu długotrwale bezrobotnych) oraz bez doświadczenia zawodowego (bez stażu pracy) – 280 osób, tj. 20,5% ogółu długotrwale bezrobotnych. Brak lub niskie doświadczenie zawodowe osób długotrwale bezrobotnych podobnie jak niski poziom wykształcenia jest kolejną barierą utrudniającą podjęcie zatrudnienia.

Brak kwalifikacji czy doświadczenia zawodowego nie przesądza o wartości pracownika, jednak osoby długotrwale bezrobotne po kilku porażkach w podjęciu zatrudnienia czują się gorsze i trwają w przekonaniu o braku własnej wartości, widząc jedynie swoje słabe strony zapominając o walorach. Nie wszyscy długotrwale bezrobotni radzą sobie w tej sytuacji, są również tacy, którym taki sposób na życie odpowiada, korzystając ze wsparcia opieki społecznej i podejmują dorywcze prace w „szarej strefie”.

Bezrobotni do 30 roku życia, w tym do 25 roku życia

Bezrobotni do 30 roku życia potocznie określani są mianem osób młodych na rynku pracy. Sytuacja w tej grupie jest bardzo trudna, ponieważ pomimo ich młodego wieku, a także często wysokiego poziomu wykształcenia, jakie nabyli drogą edukacji, nie ma dla nich pracy. Częstym powodem, który wyklucza ich z rynku zatrudnienia jest kryterium doświadczenia zawodowego, którego nie zdążyli nabyć po zakończeniu edukacji. Dlatego też, duża część środków finansowych wydatkowanych przez urzędy pracy na różnego rodzaju aktywne formy pomocy bezrobotnym, skierowana jest właśnie do osób młodych.

Bezrobotni, którzy nie ukończyli 30 roku życia stanowili na koniec grudnia 2017 roku 35,1% wszystkich zarejestrowanych – 541 osób.

Udział kobiet w grupie osób bezrobotnych do 30 roku życia to 57,8% i był on wyższy od odsetka kobiet w ogóle bezrobotnych o 8,9 punktu procentowego. Jest to niewątpliwie związane z rolą macierzyńską, jaką pełnią kobiety w tym okresie swojego życia, a co za tym idzie z mniejszą chęcią po stronie pracodawców do zatrudniania młodych kobiet z obawy przed „nieefektywną inwestycją” w przyszłego pracownika. Ponadto na fakt wyższego bezrobocia wśród kobiet, w porównaniu z mężczyznami, mogą wpływać wybory edukacyjne. W dalszym ciągu, zgodnie ze stereotypem, kobiety częściej kształcą się na kierunkach humanistycznych, na które jest mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy w porównaniu z kierunkami technicznymi, które częściej stanowią wybór mężczyzn.

Istotnym elementem analizy sytuacji osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia, jest przyjrzenie się strukturze ich wykształcenia. Najwięcej bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych w Urzędzie posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe (139 osób) oraz wyższe (124 osoby), a najmniej gimnazjalne i poniżej – 74 osoby.

Wśród bezrobotnych w omawianej kategorii dominowały osoby poszukujące pracy od 1 do 3 miesięcy – 151 osób (27,9% ogółu bezrobotnych w tej kategorii).

W końcu 2017 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych do 30 roku życia najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez stażu pracy – 192 osoby (35,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Z racji krótkiego stażu pracy, charakterystycznego dla tej grupy wiekowej, na koniec grudnia 2017 roku prawo do zasiłku przysługiwało jedynie 37 osobom.

Udział osób bezrobotnych do 25 roku życia nie stanowi już tak dużego problemu jak w latach poprzednich. Od 2012 roku, po raz kolejny notowany jest systematyczny spadek ich udziału wobec ogółu bezrobotnych. Na koniec 2017 r. zarejestrowanych było 276 osób bezrobotnych do 25 roku życia (w tym 142 kobiety). Prawo do zasiłku posiadało 8 osób.

W końcu 2017 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia najliczniejszą populację stanowiły:

- osoby poszukujące pracy od 1 do 3 miesięcy – 94 osoby (34% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
- osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 89 osób (32,2% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
- osoby bez stażu pracy – 136 osób (49,3% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),

W 2017 roku pracodawcy mogli otrzymać refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne za zatrudnienie skierowanych

bezrobotnych do 30 roku życia – formy wprowadzonej zmianą Ustawy o promocji zatrudnienia instytucjach rynku pracy w 2016 roku.

W ramach wszystkich pozyskanych środków w 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim skierował na różne formy aktywizacji zawodowej łącznie 478 osób do 30 roku życia, w tym:

- 38 osobom udzielono jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- 18 osób skierowano w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy,
- 184 osoby zostały skierowane do odbycia stażu,
- 34 osoby skorzystało ze szkoleń,
- 51 osób skierowano do prac interwencyjnych,
- 5 osób skierowano do robót publicznych,
- 12 osobom przyznano bon szkoleniowy,
- 17 osobom przyznano bon na zasiedlenie,
- 8 osobom przyznano bon zatrudnieniowy,
- 12 osób skierowano do prac społecznie użytecznych,
- 99 osób skierowano do pracodawców w ramach instrumentu rynku pracy – refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne za zatrudnienie skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Grupa osób bezrobotnych do 30 roku życia to osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dlatego Urząd przedstawia im możliwe instrumenty na rynku pracy mające na celu ich aktywizację. Realizowany w 2017 roku projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (II)” skierowany wyłącznie do tej grupy osób bezrobotnych umożliwił podjęcie działalności gospodarczej, podwyższenie kwalifikacji w szkoleniach oraz nabycie doświadczenia zawodowego na stażu.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Osoby w wieku powyżej 50 lat są grupą w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ich przedwczesne wycofywanie się z życia zawodowego jest poważnym problemem społeczno-ekonomicznym a niski poziom aktywności zawodowej ma wpływ na gospodarkę i system ubezpieczeń społecznych. Obecni 50-latkowie w życie zawodowe wchodzili w końcówce lat 80-tych, czyli w okresie politycznych i społecznych transformacji. Intensywny rozwój gospodarki wolnorynkowej stanowił poważne źródło utrudnień, na jakie napotykali na rynku pracy. Generował także masowe zwolnienia i prywatyzację dotychczas państwowych zakładów pracy. Wolny rynek defaworyzował starszych pracowników na rzecz osób młodych. W ostatnich 3 latach można natomiast zauważyć poprawę tej sytuacji. Ma to związek ze stopniowym docenianiem doświadczenia omawianej grupy osób przez pracodawców oraz efektem starzenia się społeczeństwa. Rośnie także świadomość tej grupy w zakresie konieczności podnoszenia kwalifikacji.

Dodatkowym aspektem wpływającym na poprawę sytuacji osób powyżej 50 roku życia są programy aktywizujące skierowane do tej grupy osób. Wszystkie te elementy determinują zachowania bezrobotnych powyżej 50 roku życia na rynku pracy. Mają one także odzwierciedlenie w statystykach prowadzonych przez Urząd Pracy.

Na koniec 2017 roku zarejestrowanych było 358 osób powyżej 50 roku życia, co stanowi 23,2 % ogółu bezrobotnych. Jest to istotny spadek w porównaniu do lat poprzednich (2015 r. – 525 osób, 2016 r. – 477 osób).

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowiły 28,2% (101 osób), a prawo do zasiłku posiadało 57 osób (15,9% ogółu tej kategorii bezrobotnych).

Struktura wykształcenia osób po 50 roku życia utrzymuje się na zbliżonym poziomie od kilku lat. Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 153 osoby. Drugą grupą pod względem liczebności na koniec 2017 roku były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 121 osób, a najmniej było bezrobotnych legitymujących się wykształceniem wyższym – zaledwie 10 osób.

Istotnym czynnikiem wpływającym na sytuację osób na rynku pracy jest doświadczenie zawodowe. U osób w wieku powyżej 50 lat często jest ono długoletnie i różnie interpretowane przez pracodawców. Niektórzy uznają je za wyznacznik specjalizacji i oceniają możliwość zatrudnienia wykwalifikowanego pracownika bez konieczności doszkalania. Inni natomiast traktują wieloletnie doświadczenie jako czynnik demotywujący do podejmowania nowych wyzwań oraz obawiają się, iż dotychczasowe przyzwyczajenia przeszkadzać będą w nowej pracy. Obserwując dane statystyczne można uznać, iż po okresie niedoceniań długiego stażu pracy przez pracodawców trend ten zaczyna się odwracać.

Ostatnie lata pokazują, że zdecydowanie spadła liczba osób zarejestrowanych ze stażem 10 lat i więcej. Doświadczenie zawodowe powyżej 20 lat wciąż posiada najobszerniejsza część osób powyżej 50 roku życia, ale wynika to także z charakteru grupy badanej, a nie z czysto rynkowych przesłanek. Na koniec 2017 roku najliczniejszą populację stanowiły osoby ze stażem pracy od 20 do 30 lat – 100 osób (27,9% ogółu bezrobotnych w tej kategorii).

W omawianej grupie badawczej, długookresowe pozostawanie bez pracy jest zjawiskiem powszechnym. Wśród bezrobotnych dominowały osoby poszukujące pracy powyżej 24 miesięcy – 151 osób (42,2% ogółu bezrobotnych w tej kategorii).

Niekorzystne położenie osób w wieku 50+ na rynku pracy wynika z przekonań podmiotów tego rynku o ich nieprzystosowaniu do dzisiejszych realiów pracy oraz działań skierowanych na zatrudnianie osób młodszych, ale także postaw samych zainteresowanych. Metrykalny wiek pracownika łączony jest z jego stanem zdrowia i przewidywaną, zaniżoną motywacją do pracy. Często tworzy to krzywdzący i stereotypowy obraz pracownika po 50-tym roku życia jako mało mobilnego, nieelastycznego w działaniu, wolniej przyswajającego nowe informacje, niedostosowanego do współczesnych realiów, pasywnego i zmęczonego pracą. Pracownikom w omawianej grupie wiekowej zarzuca się relatywnie niski poziom wykształcenia i trudności z przekwalifikowaniem.

Problemy osób po 50 roku życia związane są nie tylko z oporami po stronie pracodawców, ale także z wycofaniem samych zainteresowanych. Zniechęca ich wzrost wymagań ze strony środowiska zawodowego. Związany jest on z postępującymi zmianami technologicznymi i wymaganiami np. dotyczącymi znajomości języków obcych. Część osób z tej grupy wiekowej nie jest zainteresowana powrotem do życia zawodowego. Skupia się natomiast na korzystaniu z krajowego systemu zabezpieczenia społecznego i oczekiwaniu na osiągnięcie wieku emerytalnego.

W ramach wszystkich pozyskanych środków w 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim skierował na różne formy aktywizacji zawodowej łącznie 131 osób powyżej 50 roku życia, w tym:

- 4 osobom udzielono jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- 3 osoby skierowano w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy,
- 23 osoby zostały skierowane do odbycia stażu,
- 11 osób skorzystało ze szkoleń,
- 18 osób skierowano do prac interwencyjnych,
- 26 osób skierowano do robót publicznych,
- 38 osób skierowano do prac społecznie użytecznych,
- 8 osób skierowano do pracodawców w ramach instrumentu rynku pracy – dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia.

Pozostałe grupy osób, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Pozostałe grupy osób, wymienione jako osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są mniej liczne i stanowią niewielki odsetek ogółu tej grupy lub ich brak. Są to:

- **Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** – na koniec grudnia 2017 roku stanowili 22,6% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (349 osób, w tym 297 kobiet). Prawo do zasiłku posiadało 33 bezrobotnych, w tym 26 kobiety.

W tej kategorii najliczniejszą populację stanowiły:

- osoby poszukujące pracy powyżej 24 miesięcy – 113 osób (32,4% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
 - osoby w wieku od 25 do 35 lat – 219 osoby (62,7% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
 - osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 89 osób (25,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
 - osoby ze staże pracy od 1 do 5 lat – 98 osób (8,1% ogółu bezrobotnych w tej kategorii).
- **Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku** – którzy stanowili na koniec 2017 roku 0,4% ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (7 osób).
 - **Bezrobotni niepełnosprawni** – na koniec grudnia 2017 roku stanowili 5,5% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (85 osób, w tym 41 kobiet), w tym:
 - 33 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
 - 52 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Według rodzaju niepełnosprawności najwięcej bezrobotnych niepełnosprawnych odnotowano w grupie z upośledzeniem narządu ruchu – 20 osób (23,5% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych) oraz z chorobami psychicznymi – 15 osób (17,6% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych). Prawo do zasiłku posiadało 11 bezrobotnych, w tym 5 kobiet. Pracę podjęło 36 osób.

W tej kategorii najliczniejszą populację stanowiły:

- osoby poszukujące pracy powyżej 24 miesięcy – 29 osób (34,1% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
- osoby w wieku od 55 do 59 lat – 20 osób (23,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),

- osoby z wykształceniem podstawowym i podstawowym nieukończonym – 26 osób (30,6% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
 - osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat – 20 osób (23,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii).
- **Bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej – brak osób w ewidencji.**

IV. USŁUGI RYNKU PRACY

Podstawowymi usługami rynku pracy świadczonymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim są:

- 1) pośrednictwo pracy;
- 2) usługi EURES;
- 3) poradnictwo zawodowe;
- 4) organizacja szkoleń.

1. Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy jest procesem mającym na celu pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pomoc pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników. Najważniejszym zadaniem pośrednictwa pracy jest najtrafniejszy dobór, w jak najkrótszym czasie, odpowiedniego stanowiska dla bezrobotnego i poszukującego pracy z jednej strony a właściwego kandydata na stanowisko pracy z drugiej strony.

Pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego, nawiązali w 2017 roku 513 kontaktów z pracodawcami. Podczas kontaktów pośrednicy przekazywali pracodawcom ofertę Urzędu dotyczącą form wsparcia określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W wyniku kontaktów z pracodawcami pozyskali do współpracy 155 nowych pracodawców.

W roku 2017 Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pozyskał 985 ofert pracy zawierających 2 242 miejsca pracy, z czego 817 to miejsca pracy subsydiowane. W roku poprzednim zgłoszono 919 ofert pracy na 1 830 miejsca pracy. Z wszystkich wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2017 roku tylko 31 miejsc przeznaczonych było dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.

Dokonując analizy rynku pracy na podstawie ofert pracy, wpływających do Urzędu na przestrzeni ostatnich lat, należy zauważyć, iż zapotrzebowanie na określone zawody nadal nie ulega większym zmianom.

Ranking ofert pracy zgłoszonych w 2017 roku wykazuje, że najwięcej ofert pracy zgłoszono dla pracowników usług i sprzedawców – 278 ofert, robotników przemysłowych i rzemieślników – 175 ofert, pracowników wykonujących prace proste – 172 oferty, pracowników biurowych – 166 ofert, techników i inny średni personel – 85 ofert. W następnej kolejności najwięcej ofert pracy zgłoszono dla osób w zwodach: robotnik gospodarczy – 204 ofert, operator urządzeń do przetwórstwa mięsa – 130, pomocniczy robotnik budowlany – 116 oraz sprzedawca – 116 miejsc pracy.

Ze zgłoszonych 2 242 wolnych miejsc pracy w roku 2017 zagospodarowano 1 227 stanowisk. Należy mieć na uwadze, że duża liczba niezrealizowanych miejsc pracy dotyczyła ofert, w których pracodawcy mieli zamiar zatrudnić obcokrajowców.

Oferty pracy, będące w dyspozycji Urzędu, udostępniane są na stronie internetowej, w siedzibie Urzędu – na tablicach informacyjnych, w Centralnej Bazie Ofert Pracy. Urząd na stałe współpracuje z ościennymi urzędami pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy przyjętych do realizacji.

W analizowanym okresie pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego

łącznie przedstawili 4 799 propozycji pracy oraz 748 ofert stażu. Ponadto udzielono 10 369 informacji ogólnych o ofertach pracy i sytuacji na rynku pracy.

Dążąc do usprawnienia obsługi klientów oraz spełniając oczekiwania pracodawców w zakresie sposobu realizacji ofert pracy pośrednicy pracy organizowali na terenie Urzędu giełdy pracy, czyli bezpośrednie spotkanie pracodawców z kandydatami do pracy, dobranymi przez pośredników i spełniającymi wymagania pracodawców. Taka bezpośrednia forma kontaktu jest atrakcyjna zarówno dla kandydatów do pracy oraz pracodawców, którzy mają okazję bezpośrednio przedstawić swoją ofertę wielu kandydatom jednocześnie.

W 2017 roku pośrednicy pracy zainicjowali 9 spotkań osób bezrobotnych z pracodawcami w ramach giełd pracy, w których uczestniczyło łącznie 147 osób bezrobotnych. W wyniku zorganizowanych giełd pracy zatrudnionych zostało 11 osób. Pozostała część uczestników przeszła do dalszych etapów rekrutacji. Pracodawcy poszukiwali pracowników na stanowiska: doradca ubezpieczeniowy, sprzedawca, kierowca, tokarz, pracownik gospodarczy, elektryk, informatyk, pracownik biurowy, ślusarz, spawacz.

Ponadto w ramach działań promujących usługi Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim pracownicy brali udział w VIII Targach Edukacji, Pracy i Kariery „Szarada”. Targi odbyły się w Zespole Szkół Nr 1 im. K.K. Baczyńskiego w Sokołowie Podlaskim w dniu 24 marca 2017 r. Na targi przybyli uczniowie szkół średnich, którzy licznie gromadzili się przy naszym stoisku. Zadawali pytania dot. dokumentów potrzebnych do rejestracji, a także o formy aktywizacji przewidziane dla absolwentów szkół, o pomoc w poszukiwaniu pracy itp. Celem targów było umożliwienie młodzieży spotkania w jednym miejscu i czasie uczelni wyższych, szkół policealnych oraz pracodawców i w ciągu godziny, czy dwóch zdobycia jak najwięcej informacji przydatnych przy planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

W 2017 roku tut. Urząd po raz trzeci brał udział w ogólnokrajowym badaniu pt.: „Barometr zawodów”. Jest to roczna prognoza zapotrzebowania na zawody, tworzona dla każdego powiatu przez ekspertów, którzy posiadają wiedzę na temat lokalnego rynku pracy.

Właściwa ocena występujących zjawisk pozwala na sklasyfikowanie zawodów w trzy grupy:

- deficytowe,
- nadwyżkowe,
- zrównoważone.

Wyniki badania dla każdego powiatu oraz województwa są udostępniane w serwisie internetowym: <http://barometrzwodow.pl/>

„Barometr zawodów” pochodzi ze Szwecji. Jego metodologia została wypracowana w latach dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku jako element szerszego systemu prognozowania zmian na rynku pracy. Do Polski „Barometr...” trafił za sprawą Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie. W 2009 r. pracownicy „Małopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji” (projektu badawczego WUP w Krakowie) poznali założenia barometru podczas wizyty studyjnej w Turku w Finlandii. W tym samym roku przeprowadzili pilotaż w sześciu powiatach Małopolski, a następnie rozszerzyli badanie na cały region. Od 2010 r. badanie odbywa się we wszystkich powiatach województwa.

W 2015 roku zalety „Barometru...” doceniło Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, podejmując decyzję o realizacji badania w całej Polsce. Koordynatorem krajowym został Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Za koordynację badania w regionach odpowiadają poszczególne wojewódzkie urzędy pracy.

2. Usługi EURES

W ramach świadczonych usług EURES w 2016 roku Urząd zapewniał stały dostęp do bazy danych zawierających informacje na temat wolnych miejsc pracy w Europie oraz bazy, w której zamieszczane są ogólne informacje dotyczące warunków życia i pracy w krajach UE i EOG. W ten sposób wszystkie osoby bezrobotne i poszukujące zatrudnienia poza granicami Polski korzystając z usług EURES otrzymywały aktualne informacje na temat ustawodawstwa socjalnego, podatków, edukacji, służby zdrowia, możliwości szkoleń, wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych oraz kosztów utrzymania i zakwaterowania w innych państwach UE.

W ramach Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES udzielono osobom bezrobotnym i poszukującym pracy 1 256 informacji ogólnych na temat:

- warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Unii Europejskiej (UE) i państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG);
- dostępnych zagranicznych ofert pracy i możliwościach zatrudnienia;
- możliwości zatrudnienia przez pracodawców z kraju bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG.

Ponadto zrealizowano 663 ofert pracy na 4 259 stanowisk. Najwięcej zagranicznych miejsc pracy pochodziło z Niemiec – 365, Wielkiej Brytanii – 43, Holandii - 38

Na bieżąco przekazywane były również oferty pracy do ośrodków pomocy społecznej oraz innych instytucji celem rozpowszechnienia wśród osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą.

Oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom

Warunkiem tej formy zatrudnienia jest otrzymanie przez cudzoziemca oświadczenia polskiego pracodawcy o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, które powinno być zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę pracodawcy. Na podstawie wyżej wymienionego oświadczenia, pracodawca może powierzyć wykonywanie pracy obywatelom 6 krajów: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy, bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (jest to procedura uproszczona).

W 2017 roku przyjęto 690 tego typu oświadczeń (o 302 oświadczenia więcej w porównaniu do roku ubiegłego).

Cudzoziemcy, zatrudnieni na podstawie zarejestrowanego w Urzędzie oświadczenia pracodawcy, pochodzili z Ukrainy (571 osób), następnie z Białorusi (96 osób), Gruzji (19 osób), Mołdawii (2 osoby), Rosji (1 osoba), Armenii (1 osoba).

Zagraniczni pracownicy zatrudnieni byli głównie na podstawie umowy zlecenia – 457, umowy o pracę – 224 oraz umowy o dzieło – 9. Oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy wystawiano najczęściej na okres od 1 do 6 miesięcy.

W grupie zatrudnionych cudzoziemców przeważali mężczyźni – 528 osób.

Pracodawcy zamierzający zatrudnić cudzoziemców najczęściej prowadzili działalność w zakresie agencji pracy tymczasowej, transportu, przetwórstwa przemysłowego, rolnictwa.

3. Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe świadczone przez urzędy pracy to w szczególności pomoc w wyborze lub zmianie zawodu i kształtowaniu ścieżki kariery zawodowej osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy. Usługa ta jest również adresowana do pracodawców, którzy mogą uzyskać kompleksowe wsparcie w prowadzeniu procesu rekrutacyjnego oraz doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające określonych predyspozycji i kwalifikacji.

Usługi poradnictwa realizowane są nieodpłatnie, przy użyciu nowoczesnych narzędzi (sprzęt multimedialny) i technik (testy, możliwość skierowania na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy), zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami dotyczącymi standardów usług rynku pracy.

Poradnictwo zawodowe świadczone jest w formie porady indywidualnej, porady grupowej, szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy i informacji zawodowej.

W 2017 roku doradcy zawodowi udzielali porad indywidualnych oraz grupowych, a także prowadzili spotkania informacyjne dla osób bezrobotnych. Metodyka doradztwa indywidualnego jak i zajęć grupowych zmierzała do tego, aby osoby bezrobotne nauczyły się oceniać własną pozycję zawodową, rozpoznawać swoje możliwości i wykorzystywać je do samodzielnego poszukiwania pracy. Udzielano profesjonalnej pomocy osobom mającym problemy ze znalezieniem zatrudnienia poprzez udzielanie porad w wyborze odpowiedniego szkolenia, konstruowania długofalowych planów zawodowych, pomocy w stanach frustracji związanych z niepowodzeniami w znalezieniu pracy, budowania odporności na stres i wiary w swoje możliwości.

Realizując zadania w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej w okresie dwunastu miesięcy 2017 rok udzielono:

- 254 indywidualnych porad zawodowych;
- 23 porady zawodowe grupowe, w których uczestniczyło 108 osób;
- 120 informacji zawodowych indywidualnych;
- 101 informacji zawodowych grupowych, w których uczestniczyło 1110 osób.

Podczas porad indywidualnych dokonywana była analiza najczęściej stosowanych sposobów poszukiwania pracy oraz barier przeszkadzających w znalezieniu zatrudnienia. Omawiano techniki autoprezentacji, informowano o mechanizmach rządzących rynkiem pracy oraz zasadach poruszania się po nim, przygotowując w ten sposób osoby bezrobotne do wejścia w życie zawodowe. Natomiast uczestnicy spotkań informacyjnych mieli możliwość zapoznania się z prawami i obowiązkami osób bezrobotnych wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Mogli poznać specyfikę lokalnego rynku pracy, jak również mieli możliwość zapoznania się z warunkami uczestnictwa w programach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Prowadzenie profesjonalnego doradztwa zawodowego wpłynęło w dużej mierze na działalność urzędu, w tym popularyzację działań zmierzających do obniżenia stopy bezrobocia oraz promowania usług poradnictwa zawodowego.

Spotkania edukacyjne

Doradcy zawodowi, na zaproszenie dyrektorów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, organizują spotkania edukacyjne z młodzieżą szkolną, przygotowując młode osoby do aktywnego poruszania się po rynku pracy.

W 2017 roku doradca zawodowy uczestniczył w 6 spotkaniach z młodzieżą szkolną. Tematyka spotkań dotyczyła m.in.:

- informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy i zawodach deficytowych;
- możliwości dalszego kształcenia zawodowego;
- przedsiębiorczości;
- przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej i metodach poszukiwania pracy;
- usługach urzędu pracy i dokumentacji niezbędnej do zarejestrowania.

Indywidualny Plan Działania

Instrumentem wspomagającym pracę pośredników pracy i doradców zawodowych, pełniących funkcję doradcy klienta, jest Indywidualny Plan Działania, w ramach którego osoby bezrobotne we współpracy z pracownikami określają własny cel zawodowy oraz planują działania do samodzielnej realizacji, które umożliwiają im osiągnięcie założonego celu. Uzupełnieniem tych działań są działania realizowane przez pracowników, mające na celu identyfikację potencjału zawodowego, pomoc w podnoszeniu kwalifikacji i nabywaniu umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Do końca 2017 roku pracownicy przygotowali, a także realizowali **2 742** Indywidualnych Planów Działania.

4. Organizacja szkoleń

Głównym celem szkoleń jest zwiększenie szans osób bezrobotnych i poszukujących pracy na uzyskanie zatrudnienia poprzez przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie, a także podniesienie ich dotychczasowych kwalifikacji. Szkolenia organizowane przez urząd kierowane są m.in. do tych osób, które nie posiadają żadnych kwalifikacji zawodowych, utraciły zdolność do wykonywania pracy w danym zawodzie lub nie mają szans na uzyskanie zatrudnienia z uwagi na dotychczasowe umiejętności. Uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach ma na celu umożliwienie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy dostosowanie się do zmiennych wymogów rynku pracy, a także zwiększyć ich mobilność zawodową.

Ze względu na wysoką efektywność szkoleń indywidualnych, Urząd w minionym roku kierował klientów głównie na szkolenia organizowane na wniosek bezrobotnego, pod warunkiem uzasadnienia celowości kursu. Do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim od osób bezrobotnych wpłynęło łącznie 67 wniosków o skierowanie na szkolenie. Istotnym aspektem uwzględnienia przy ocenie wniosku były tendencje występujące na rynku pracy w zakresie popytu na określone kwalifikacje, bądź uprawnienia zawodowe i ich spójność z dotychczasowym doświadczeniem, wykształceniem, posiadanymi kwalifikacjami oraz możliwością podjęcia pracy lub działalności gospodarczej.

W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. z usług szkoleniowych w ramach szkoleń

indywidualnych skorzystało 48 osób.

Tematyka szkoleń dotyczyła takich zakresów jak:

- 1) Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie przewozu rzeczy – 13 osób,
- 2) Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym wraz z bezpieczną obsługą – wymianą butli gazowych w wózkach wyposażonych w te urządzenia – 15 osób,
- 3) Operator koparko-ładowarki – 3 osoby,
- 4) Szkolenie okresowe kierowców w zakresie przewozu rzeczy – 1 osoba,
- 5) Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie przewozu osób – 2 osoby,
- 6) Spawacz metodą TIG – 5 osób,
- 7) Operator koparki – 3 osoby,
- 8) Transport towarów niebezpiecznych ADR – 5 osób,
- 9) JAVA od podstaw – 1 osoba,
- 10) Zintegrowany kurs specjalistów ds. kadr i płac – 1 osoba,
- 11) Operator walca drogowego – 1 osoba,
- 12) Roboty remontowo – wykończeniowe – 1 osoba,
- 13) Kurs strzyżenia i pielęgnacji psów – 1 osoba,
- 14) Obsługa żurawi wężowych – 1 osoba,
- 15) Intensywny kurs obsługi komputera – 1 osoba,
- 16) Bez lakierowe usuwanie wgnieceń metodami PDR – 1 osoba.

Szkolenia finansowane były w ramach środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Środki wydatkowane na powyższy cel wyniosły 173 417,69 zł, w tym:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 100 393,38 zł,
- 2) w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim II” realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego – 19 045,47 zł,
- 3) w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim II” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – 53 978,84 zł.

Wśród przeszkolonych osób:

- kobiety stanowiły 7% (tj. 4 osoby);
- osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowiły 40% (tj. 23 osoby);
- długotrwale bezrobotni stanowili 22% (tj. 13 osób);
- osoby do 30 roku życia stanowiły 55% (tj. 32 osoby);
- osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 19% ogółu przeszkolonych (tj. 11 osób).

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących szkolenie – w roku kalendarzowym) wyniosła 74%.

V. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

1. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej od kilku lat stanowią istotny bodziec do powstawania nowych mikroprzedsiębiorstw. Maksymalna kwota, jaką mógł otrzymać bezrobotny na otwarcie własnej firmy wyniosła 24 000,00 zł.

Proces rekrutacji zaczynał się od udziału w spotkaniu konsultacyjnym, podczas którego omawiane były zasady ubiegania się o wsparcie finansowe i sposób wypełnienia wniosku. Kolejnym etapem było złożenie wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Do Urzędu wpłynęło łącznie 84 wnioski. Komisja oceniła pozytywnie i tym samym przyznała dofinansowanie 71 osobom, a 11 wniosków, które nie spełniały wymagań, uzyskało ocenę negatywną. Do głównych przyczyn odmowy przyznania dofinansowania przez komisję należał brak udokumentowanych kwalifikacji i przygotowania zawodowego adekwatnego do rodzaju wnioskowanej działalności gospodarczej oraz brak przesłanek ekonomicznych opłacalności realizacji przedsięwzięcia. Z przyznanego wsparcia finansowego zrezygnowały 2 osoby.

Jeśli chodzi o rozkład profili wśród działalności gospodarczej to dominowały działalności w branży:

- 1) usługi związane z budownictwem – 14 dofinansowań;
- 2) mechanika pojazdowa i transport – 9 dofinansowania;
- 3) usługi kosmetyczne – 5 dofinansowań.

Na zadanie te wydatkowano w roku 2017 kwotę 1 681 300,00 zł, w tym:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 264 000,00 zł,
- 2) w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim II” realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego – 500 000,00 zł,
- 3) w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim II” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – 677 300,00 zł).
- 4) W ramach projektu „Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących na wsi” realizowanego z rezerwy Ministra – 240 000,00 zł.

2. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to forma wsparcia skierowana do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, niepublicznych przedszkoli, niepublicznych szkół oraz producentów rolnych, którzy chcą zatrudnić osobę bezrobotną i wyposażyć jej stanowisko pracy.

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim udzielił 21 podmiotom refundacji wyposażenia lub doposażenia. Łącznie 37 osób bezrobotnych zostało wyrejestrowanych z tytułu podjęcia zatrudniania w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Na zadanie te wydatkowano kwotę 575 739,00 zł, w tym:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 335 739,00 zł,
- 2) W ramach projektu „Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących na wsi” realizowanego z rezerwy Ministra – 240 000,00 zł.

W ramach refundowanych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy nowe miejsca pracy zostały utworzone przez pracodawców działających na terenie:

- Miasto Sokołów Podlaski – 10 stanowisk pracy;
- Miasto i Gmina Kosów Lacki – 2 stanowiska pracy;
- Gmina Repki – 3 stanowiska pracy;
- Gmina Sokołów Podlaski – 3 stanowiska pracy;
- Gmina Jabłonna Lacka – 1 stanowisko pracy;
- Gmina Stredyń – 1 stanowisko pracy
- Gmina Bielany – 1 stanowisko pracy.

Dla porównania w 2016 roku z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych skorzystało 17 pracodawców.

3. Staż u pracodawcy

Staż w naszym powiecie jest najpopularniejszą formą aktywizacji zawodowej, z której chętnie korzystają zarówno pracodawcy jak i osoby bezrobotne. Pracodawca przyjmując osobę bezrobotną na staż otrzymuje świadczenie pracy według ustalonego programu nie ponosząc przy tym kosztów wynagrodzenia za świadczoną pracę. Ponadto ma możliwość sprawdzenia przydatności zawodowej bezrobotnego w firmie pod kątem zatrudnienia go po odbyciu stażu.

W trakcie odbywania stażu osoba bezrobotna nabywa umiejętności praktyczne do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Program może trwać do 6 miesięcy lub w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia do 12 miesięcy. Stażystom odbywającym staże przysługuje stypendium w wysokości 120 % kwoty zasiłku dla bezrobotnych.

W 2017 roku łącznie na staże skierowanych zostało 270 osób (w tym 203 kobiety). Wydatki poniesione ogółem to – 1 804 930,00 zł. Staże zostały sfinansowane z następujących środków:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 508 457, 47 zł;
- 2) w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim II” realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego – 390 628,92 zł;
- 3) w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim II” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – 596 813,61 zł);
- 4) W ramach programu regionalnego „Mazowsze 2017” Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych” - 48 430,00 zł;
- 5) w ramach projektu „Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących na wsi” realizowanego z rezerwy Ministra – 260 600,00 zł.

Zatrudnienie po stażach uzyskało 220 osób bezrobotnych.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących staż – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie 90%.

4. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa od zasiłku. Prace, 40 godzin w miesiącu a nie więcej niż 10 godzin w tygodniu, organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy Urząd Pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

W 2017 roku w ramach porozumień z jednostkami samorządowymi do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano 110 osób bezrobotnych (70 osób w ramach PAI), w tym 59 kobiety.

Organizatorami prac społecznie użytecznych były następujące jednostki samorządowe:

- Miasto Sokołów Podlaski – 75 osób;
- Urząd Gminy Bielany – 4 osoby;
- Urząd Gminy Jabłonna Lacka – 10 osób;
- Urząd Miasta i Gminy Kosów Lacki – 4 osoby;
- Urząd Gminy Sterdyń – 7 osób;
- Urząd Gminy Sokołów Podlaski – 10 osób.

Prace społecznie użyteczne zgodnie z podpisanymi porozumieniami realizowane były do końca listopada 2017 roku.

W 2017 roku na organizację prac społecznie użytecznych Urząd wydatkował środki z Funduszu Pracy w łącznej kwocie 103 697,82 zł.

Po zakończeniu prac społecznie użytecznych (na koniec grudnia 2017 r.) pracę podjęło 22 osoby.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących prace społecznie użyteczne – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie 32%.

5. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne to zatrudnienie osoby bezrobotnej przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej między pracodawcą a starostą. Prace interwencyjne można wykonywać na dowolnym stanowisku pracy, zarówno w przypadku pracy fizycznej, jak też umysłowej.

Promowanie prac interwencyjnych, a w związku z tym przekonywanie pracodawców do zatrudniania bezrobotnych, daje efektywność zatrudnieniową. Zysk dla pracodawcy przy tej formie wsparcia to refundacja części kosztów na wynagrodzenie oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej, jako iloczyn zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku określonej w przepisach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Prace interwencyjne skierowane są do osób bezrobotnych, którym został ustalony II profil pomocy.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2017 roku podpisał ogółem 107 umów o organizację zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych z 92 pracodawcami, na które skierowano 132 osoby, w tym 60 kobiet. W ramach prac interwencyjnych zatrudniono:

- 64 osoby zamieszkałe na wsi;
- 51 osób do 30 roku życia;
- 17 osób powyżej 50 roku życia;
- 41 osób długotrwale bezrobotnych.

Na koniec 2017 roku okres refundacji w ramach prac interwencyjnych upłynął (łącznie z przerwaniem) dla 120 miejsc pracy (w tym dla 80 osób skierowanych w poprzednim roku). Zatrudnienie po pracach interwencyjnych podjęło 114 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczona udziałem liczby bezrobotnych kontynuujących zatrudnienie na miejscach pracy, na które upłynął okres dofinansowania do liczby tych miejsc – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie 95%.

Na finansowanie części kosztów poniesionych przez pracodawców w związku z zatrudnieniem bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych wydatkowano 661 903,20 zł, w tym:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 527 190,59 zł;
- 2) W ramach programu regionalnego „Mazowsze 2017” Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych” – 79 025,33 zł;
- 3) w ramach projektu „Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących na wsi” realizowanego z rezerwy Ministra – 55 687,28 zł.

6. Roboty publiczne

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty, gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Roboty publiczne mają zapobiegać odpływowi do bierności zawodowej bezrobotnych, szczególnie tych, którzy są w bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, poprzez ich czasowe zatrudnienie. Inicjowane są też w celu zapewnienia bezrobotnym określonego wsparcia dochodowego oraz zapewniają rozwój i poprawę infrastruktury w regionie.

Wsparcie Urzędu polega na refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej, jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz do 50% przeciętnego wynagrodzenia w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczonego miesiąca. W przypadku zatrudnienia bezrobotnych na okres do 12 miesięcy refundacja będzie obejmowała koszty poniesione co drugi miesiąc.

W ramach robót publicznych, w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku, zorganizowano 45 nowe miejsca pracy i skierowano 49 osób bezrobotnych. Organizatorami robót publicznych byli:

- Starostwo Powiatowe w Sokołowie Podlaskim – 9 miejsc pracy (12 osób);
- Urząd Miasta w Sokołowie Podlaskim – 7 miejsc pracy (7 osób);
- Rejonowy Związek Spółek Wodnych – 20 miejsc pracy (21 osób);
- Urząd Gminy Ceranów – 1 miejsce pracy (1 osoba);
- Urząd Gminy Jabłonna Lacka – 3 miejsca pracy (3 osoby);
- Urząd Gminy Sterdyń – 3 miejsca pracy (3 osoby);
- Urząd Gminy Bielany – 2 miejsca pracy (2 osoby);
- Urząd Gminy Sabnie – 1 miejsce pracy (1 osoba).

Na organizację robót publicznych wydatkowano w roku 2017 kwotę 558 129,00 zł, w tym:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 427 637,00 zł;
- 2) W ramach programu regionalnego „Mazowsze 2017” Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych” – 130 492,00 zł.

Wszystkie miejsca pracy realizowane w ramach robót publicznych dofinansowano przez okres do 6 miesięcy. Po zakończeniu robót publicznych pracę podjęło 46 osób.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących roboty publiczne – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie 94%.

7. Pomoc osobom do 30 roku życia

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowe narzędzia aktywizacji osób młodych na rynku pracy. Jednocześnie zdefiniowano, jako osoby młode, klientów do 30-go roku życia. Osoby te mogą skorzystać z dodatkowych instrumentów rynku pracy w postaci: bonu szkoleniowego, bonu stażowego, bonu zatrudnieniowego oraz bonu na zasiedlenie.

➤ **Bon szkoleniowy**

Bon szkoleniowy stanowi gwarancję skierowania na szkolenie wskazane przez osobę, której bon przyznano, a także opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z jego podjęciem. Wysokość kosztów szkolenia, które mogą być pokryte przez urząd pracy nie może przekroczyć kwoty przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu przyznania bonu.

W ramach bonu szkoleniowego, **w wysokości do 100% przeciętnego wynagrodzenia**, zostały sfinansowane koszty:

- jednego lub kilku szkoleń;

- niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych;
- przejazdu na szkolenia w wysokości: zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania.

Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania oraz uprawdopodobnienia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. W sytuacji, gdy koszt szkolenia przekracza wysokość określoną w bonie, osoba bezrobotna sama pokrywa koszty przekraczające wskazany limit.

W 2017 roku w ramach bonów szkoleniowych za kwotę 34 700,00 zł pochodzących ze środków Funduszu Pracy na szkolenie zostało skierowanych 12 osób.

➤ **Bon zatrudnieniowy**

Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania i stanowi dla przyszłego pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne przez Powiatowy Urząd Pracy. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawartej między starostą a pracodawcą, w ramach której:

- pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy;
- PUP refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne przez okres 12 miesięcy, w wysokości 100 % kwoty zasiłku.

W 2017 roku w ramach bonów zatrudnieniowych za kwotę 58 300,00 zł pochodzących ze środków Funduszu Pracy zatrudnienie rozpoczęło 8 osób.

➤ **Bon na zasiedlenie**

Bon na zasiedlenie może być przyznany na wniosek bezrobotnego na podstawie umowy pomiędzy starostą a bezrobotnym w związku z podjęciem przez niego pracy poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- 1) z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- 2) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- 3) będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Wysokość środków przyznanych w ramach bonu nie może być wyższa niż 200 procent przeciętnego wynagrodzenia za pracę.

Bezrobotny, który otrzymał bon, jest zobowiązany w terminie:

- 1) do 30 dni od dnia otrzymania bonu dostarczyć do powiatowego urzędu pracy dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej i oświadczenie o spełnieniu warunku odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania

do miejsca wykonywania pracy;

- 2) do 7 dni, odpowiednio od dnia utraty zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej i od dnia podjęcia nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, przedstawić powiatowemu urzędowi pracy oświadczenie o utracie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej i podjęciu nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej oraz oświadczenie o spełnieniu warunku odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejsca wykonywania pracy;
- 3) do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie udokumentować pozostawanie w zatrudnieniu, posiadanie innej pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.

W przypadku niewywiązania się z powyższych obowiązków kwota bonu podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

W 2017 roku w ramach bonów zasiedleniowych za kwotę 12 700,00 zł pochodzących ze środków:

- 1) Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 82 500,00 zł,
- 2) programu regionalnego „Mazowsze 2017” Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych” – 44 500,00 zł.

zatrudnienie rozpoczęło 17 osób.

8. Refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych liczną grupę stanowią osoby młode do 30 roku życia. Jest to niepokojące zjawisko, ponieważ są to najczęściej absolwenci szkół, osoby zakładające rodziny, wchodzące na rynek pracy. Im dłużej pozostają bez zatrudnienia tym bardziej dezaktualizuje się ich wiedza zdobyta podczas nauki szkolnej oraz zmniejszają się ich szanse na usamodzielnienie i budowanie przyszłości. Jest to zjawisko dostrzegalne w całym kraju, stąd poszukiwanie ustawowych rozwiązań.

Odpowiedzią na trudności w znalezieniu pracy przez osoby młode i przeciwdziałaniem zjawisku braku zatrudnienia jest wprowadzenie nowego instrumentu rynku pracy, jakim jest refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. powiatowe urzędy pracy mają możliwość realizacji nowego instrumentu - aktywizacji zawodowej „Refundacja wynagrodzeń osób do 30 roku życia”. Instrument został wprowadzony nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r. poz.149 z późn. zm.)

W ramach nowego instrumentu Starosta może zawrzeć umowę, na podstawie której refunduje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody do kwoty minimalnego wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

W praktyce oznacza to, że pracodawca lub przedsiębiorca otrzymywałby comiesięczny zwrot części środków finansowych poniesionych na wynagrodzenie przez kolejne 12 miesięcy. Natomiast po upływie tego okresu będzie miał obowiązek nadal zatrudniać tego pracownika, ale już ze swoich środków.

Pracodawca lub przedsiębiorca, który chciałby skorzystać z tej nowej formy wsparcia musi spełniać warunek prowadzenia działalności gospodarczej przez co najmniej pół roku przed dniem złożenia wniosku, a także ogólny stan zatrudnienia nie zmniejszył się z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Zamysłem ustawodawcy wprowadzającego nowy instrument jest, aby stworzone w ten sposób miejsca pracy dla osób młodych były trwałe i utrzymały się również po zakończeniu 2 letniego okresu jego trwania (12 miesięcy refundacji oraz 12 miesięcy obowiązkowego utrzymania miejsca pracy). Tym samym będą przeciwdziałały zjawisku bezrobocia wśród osób do 30 roku życia, pozwalając na zdobycie oraz ugruntowanie wiedzy i kompetencji pracowniczych, tak podkreślanych przez pracodawców jako deficytowe w tej grupie osób bezrobotnych. Powyższy instrument ma również wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości na lokalnym rynku pracy.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2017 roku wysokość refundacji w ramach powyższego instrumentu wynosi 1 800,00 zł miesięcznie oraz dodatkowo wypłacana jest składka na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Pracodawca lub przedsiębiorca, który jest zainteresowany refundacją składa wniosek wraz z załącznikami do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku następuje podpisanie umowy.

Od momentu obowiązywania powyższego instrumentu tj. od 1 stycznia 2016 r., cieszy się on dużym zainteresowaniem. W 2017 roku Urząd przeznaczył na ten cel kwotę 1 815 700,00 zł, udzielając 62 pracodawcom refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych bezrobotnych do 30 roku życia, z których skorzystało 99 bezrobotnych, w tym 23 osoby z roku poprzedniego.

9. Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia

Znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje również wsparcie dla osób starszych, polegające na dofinansowaniu wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia (50% minimalnego wynagrodzenia). Pracodawcy mogą ubiegać się o dofinansowanie wynagrodzenia na dwie długości okresu, w zależności od wieku bezrobotnego.:

- 12 miesięcy dla bezrobotnego, który ukończy 50 lat, a nie ukończył lat 60-ciu;
- 24 miesiące dla bezrobotnego, który ukończył 60 rok życia.

Po okresie refundacji istnieje obowiązek dalszego zatrudnienia, odpowiednio do okresu refundacji i wieku bezrobotnego, w pierwszym przypadku przez okres 6 miesięcy, a w drugim przez okres 12 miesięcy.

Kwota przeznaczona na realizację zadania w 2017 roku wyniosła 239 073,00 zł. W ramach

dofinansowania 23 osoby podjęło pracę.

10. Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki.

W 2017 roku wsparcie w postaci kształcenia ustawicznego dofinansowywane z Krajowego Funduszu Szkoleniowego cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Podstawowa pula środków, jaką powiat sokołowski otrzymał na ten cel wyniosła 400 000,00 zł. Pierwszeństwo w uzyskaniu finansowania miały wnioski pracodawców wpisujące się w priorytety ustalone przez Ministerstwo, tj:

- wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w sektorach: przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

W sumie do Urzędu wpłynęło 36 wniosków. Komisja rozpatrzyła pozytywnie 34 wnioski, natomiast 2 pracodawców zrezygnowało z realizacji wniosków.

Na przestrzeni całego 2017 roku ze wsparcia KFS skorzystało łącznie 36 instytucji na kwotę 399 877,04 zł. W różnego rodzaju formach doskonalenia kwalifikacji zawodowych wzięło udział 291 osób.

VI. PROGRAMY I PROJEKTY RYNKU PRACY

Mając na uwadze zwiększenie możliwości pomocy w rozwoju lokalnego rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pozyskuje środki finansowe w ramach ogłaszanych konkursów i grantów.

W roku 2017 na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu Urząd otrzymał limit środków Funduszu Pracy w wysokości 7 831 880,00 zł, w tym:

1. 2 670 857,47 zł – limit przyznany wg algorytmu;
2. 1 330 113,61 zł – w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1. – Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 – Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego;
3. 911 628,92 zł – w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego;
4. 844 400,00 zł – w ramach środków z rezerwy Ministra „Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących na wsi”;
5. 1 815 700,00 zł – refundacja kosztów za zatrudnienie bezrobotnego do 30 roku życia.

W ramach otrzymanych środków w 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim objął wsparciem 858 osób bezrobotnych.

Dodatkowo Urząd dysponował również środkami z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przeznaczonymi na aktywizację osób niepełnosprawnych w kwocie 15 120,00 zł. Z tych środków sfinansowano 1 staż i zawarto 1 umowę w ramach prac interwencyjnych.

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pozyskał z Krajowego Funduszu Szkoleniowego kwotę 400 000,00 zł. Z dofinansowania skorzystało 36 pracodawców. Środki te przeznaczone zostały na dofinansowanie kosztów kursów, egzaminów i studiów podyplomowych. Działaniami z KFS objętych zostało 291 pracowników.

Środki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu w ramach algorytmu

Przeznaczony jest na finansowanie aktywnych form w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Z tych środków w 2017 roku zrealizowano:

- szkolenia dla 14 osób bezrobotnych;
- bon szkoleniowy dla 12 osób bezrobotnych;
- prace interwencyjne dla 99 osób bezrobotnych;
- refundacja za prace społecznie użyteczne dla 103 osób bezrobotnych;
- roboty publiczne dla 38 osób bezrobotnych;
- staże dla 60 osób bezrobotnych;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 11 osób;

- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego dla 27 osób bezrobotnych;
- bon zatrudnieniowy dla 8 osób bezrobotnych;
- bon na zasiedlenie dla 10 osób bezrobotnych;
- dofinansowanie do wynagrodzenia 50+ dla 8 osób bezrobotnych;
- Program Aktywizacji i Integracja – 7 osób bezrobotnych;
- Program specjalny – 10 osób bezrobotnych;

Razem w ramach algorytmu, aktywizacją zostało objętych 397 osób bezrobotnych.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektów systemowych i konkursowych

1) Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim II” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)

PO WER jest programem krajowym finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz współfinansowanym z krajowych środków publicznych i prywatnych.

Priorytety PO WER to:

Osoby młode na rynku pracy – realizacja działań skierowanych do bezrobotnych osób młodych tzw. Młodzież NEET), które będą przyczyniały się do ich aktywizacji zawodowej oraz poprawy sytuacji na rynku pracy.

Uczestnikami projektu są osoby w wieku 18-29 lat bez pracy, zarejestrowane w PUP jako bezrobotne (należące do I lub II profilu pomocy), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020.

W 2017 roku w projekcie wzięły udział 134 osoby:

- szkolenia – 2 osoby;
- staże – 84 osoby;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 29 osób.

2) „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim II” w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (I)” realizowany w ramach osi priorytetowej VIII, Działanie 8.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020.

Uczestnikami projektu mogą być m.in.:

- osoby niepełnosprawne;
- osoby długotrwale bezrobotne;
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia;
- osoby o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem średnim lub niższym; do tej grupy nie kwalifikują się osoby z wykształceniem pomaturalnym i wyższym).

W 2017 roku w projekcie wzięło udział 91 osób:

- staże – 60 osób;

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 21 osób;
- szkolenia – 10 osób.

Środki z Funduszu Pracy z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w ramach dodatkowych środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej realizował **Program aktywizacji zawodowej osób zamieszkujących na wsi**. Programem objęto **101 osób**, które skorzystały z następujących form wsparcia:

- staże – 60 osób;
- prace interwencyjne – 15 osób;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 10 osób;
- refundacja pracodawcy kosztów wyposażania lub doposażenia stanowiska pracy – 10 osób;
- bon na zasiedlenie – 6 osób.

Program specjalny

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2017 roku przystąpił do realizacji **programu specjalnego pn.: „Krok do przodu”**, którego celem głównym była aktywizacja społeczno-zawodowa, zwiększenie mobilności i doprowadzenie do zatrudnienia osób bezrobotnych, dla których ustalono III profil pomocy.

Zakres stosowania programu specjalnego

Program specjalny „Krok do przodu” realizowany był na rzecz osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy zamieszkałych na terenie powiatu sokołowskiego oraz miasta Sokołów Podlaski w szczególności dla osób bez wykształcenia średniego.

Planowany czas trwania programu specjalnego

Program realizowany był w okresie od lutego do grudnia 2017 roku.

Działania programu specjalnego

Program specjalny był podzielony na moduł wspierający i aktywizacyjny.

W programie uczestniczyło 9 osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy (6 kobiet i 3 mężczyzn), czego:

- 3 osoby były powyżej 50 roku życia;
- 2 osoby do 25 roku życia;
- 4 osoby pomiędzy 30 a 40 rokiem życia.

W ramach programu zorganizowane zostały staże na okres 6 m-cy dla 9 osób bezrobotnych. Wszystkie osoby po zakończonym stażu zostały dalej zatrudnione. Każdy uczestnik uczestniczył w dwugodzinnym spotkaniu indywidualnym z doradcą zawodowym. Temat spotkania – „Poznanie

samemu sobie i tworzenie dokumentów aplikacyjnych, rozmowa kwalifikacyjna i skuteczna autoprezentacja” oraz spotkania motywacyjne z terapeutą Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniu (TSR) – 1 godz./ os – spotkania indywidualne, 4 godz. spotkanie grupowe.

Uzupełnieniem działań łączących usługi i instrumenty rynku pracy **były specyficzne elementy wspierające zatrudnienie:**

- bon wizerunkowy dla 9 osób (usługa fryzjerska lub kosmetyczna);
- jednorazowa premia dla pracodawcy w wysokości 1500 zł, który po zakończeniu stażu zatrudni dalej osobę na minimum 30 dni w pełnym wymiarze czasu pracy .Premię otrzymało 8 pracodawców;
- spotkania motywacyjne z terapeutą (1 godz./ os – spotkania indywidualne, 4 godz. spotkanie grupowe).

Kalkulacja poniesionych kosztów programu specjalnego

L.p.	Nazwa zadania	Ilość osób	Okres/termin	Koszt ogółem
1.	Zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego (usługa bezkosztowa)	9	Luty – kwiecień 2017	0,00 zł
2.	Pośrednictwo pracy- skierowanie (usługa bezkosztowa)	9	Luty – Kwiecień 2017	0,00 zł
3.	Zwrot kosztów dojazdu na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego	1	Luty – kwiecień 2017	51,50 zł
4.	Zajęcia aktywizacyjno-motywacyjne z terapeutą (element specyficzny)	9	Luty – kwiecień 2017 (14 godzin)	1400,00 zł
5.	Bon wizerunkowy (element specyficzny)	9	-	700,00 zł
6.	Staż	9	6 m-cy	69 353,00 zł
7.	Zwrot kosztów przejazdu do miejsca odbywania stażu	0	6 m-cy	0 zł
8.	Premia dla pracodawcy (element specyficzny)	8	-	12 000,00 zł
ŁĄCZNIE KOSZTY PROGRAMU				83 504,50 zł

Planowana efektywność programu specjalnego

W trakcie przeprowadzonych zajęć uczestnicy zwiększyli następujące kompetencje: porozumiewanie się w relacjach społecznych i interpersonalnych – umiejętność przedstawiania swoich oczekiwań, ocena swoich słabych i mocnych stron, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, radzenie sobie ze stresem i niepowodzeniami, racjonalne planowanie następnych etapów działań.

Planowana efektywność kosztowa (stosunek kwoty wydatków Funduszu Pracy poniesionych na finansowanie form aktywizacji do liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w formach aktywizacji zostały wykazane jako zatrudnione) – planowano **12 587,50 zł, osiągnięto – 9 278,28 zł**

Planowana efektywność zatrudnieniowa (udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w formach aktywizacji zostały wykazane jako zatrudnione, w stosunku do liczby osób, które zakończyły udział w formach aktywizacji) – planowano **8 osób, pracę podjęło 9 osób.**

VII. REALIZACJA FORM POMOCY OSŁONOWEJ DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

1. Decyzje administracyjne, zaświadczenia i inne informacje

W 2017 roku wydano **6 652 decyzje administracyjne**, w tym:

- **452** decyzje o uznaniu za osobę bezrobotną i przyznaniu prawa do zasiłku;
- **2 311** decyzji o uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku;
- **270** decyzji przyznających prawo do stypendium z tytułu stażu;
- **3 155 decyzji o utracie statusu osoby bezrobotnej**;
- **57** decyzji o przyznaniu prawa do stypendium z tytułu odbywania szkolenia;
- **78** decyzji o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego.

Pośród wydanych decyzji największy procent (47,4%) dotyczy decyzji o utracie statusu osoby bezrobotnej oraz decyzji o uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku (34,7%). Natomiast najmniejszy udział procentowy stanowią decyzje o przyznaniu prawa do stypendium z tytułu odbywania szkolenia.

W roku 2017 zostało zarejestrowanych **2 763** osoby, w tym 452 osoby z prawem do zasiłku oraz 2 311 osób bez prawa do zasiłku. Natomiast wyrejestrowanych zostało **3 155** osób bezrobotnych.

Dla tych osób wydano decyzje o utracie statusu osoby bezrobotnej z powodu:

- podjęcia pracy – 1 651 decyzji;
- niestawienia się w celu potwierdzenia gotowości – 601 decyzji;
- rozpoczęcia szkolenia i stażu – 327 decyzji;
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 137 decyzji;
- nabycia praw do emerytury lub renty inwalidzkiej oraz osiągnięcia wieku emerytalnego – 115 decyzji;
- inne – 102 decyzje;
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 99 decyzji;
- podjęcie nauki w systemie dziennym – 13 decyzji.

W 2017 roku wpłynęło **26 odwołań od decyzji administracyjnych**, z czego **8** zostało **rozpatrzonych we własnym zakresie** w trybie art. 132 Kodeksu postępowania administracyjnego, natomiast **18 przesłano do organu II instancji**, tj. Wojewody Mazowieckiego w celu rozpatrzenia, ponieważ nie znaleziono podstaw do zmiany wydanej decyzji. Rozpatrując przekazane przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim odwołania od decyzji administracyjnych Wojewoda Mazowiecki orzekł: o utrzymaniu w mocy 17 zaskarżonych decyzji organu I instancji, 1 decyzja została uchylona, ponieważ postępowanie stało się przedmiotowe i zostało umorzone.

W 2017 roku udzielono odpowiedzi na 298 pism i wniosków o udostępnienie danych ze zbiorów danych osobowych składanych głównie przez Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR, Policję, Prokuraturę, Sądy i Komornika.

W ramach obsługi programu PŁATNIK do ZUS sporządzono **8 974 zgłoszeń i wyrejestrowań** na formularzach ZUS ZZA, ZUS ZUA, ZUS ZWUA, ZUS ZIUA, ZUS ZCNA.

2. Świadczenia dla bezrobotnych

Na dzień 31.12.2017 r. do pobierania zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było **157 osób** (**10,2%** ogółu zarejestrowanych). Jest to o 32 osoby mniej w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Wysokość zasiłku dla bezrobotnych zależy od posiadanego stażu pracy:

- mniej niż 5 lat - 80% zasiłku określonego w art. 72 ust.1 i 2 ustawy;
- od 5 do 20 lat pracy - 100% kwoty zasiłku określonego w art. 72 ust. 1 ustawy;
- co najmniej 20 lat pracy - 120% kwoty zasiłku określonego w art. 72 ust. 1 i 3 ustawy.

Od 1 czerwca 2014 r. wysokość zasiłku wynosi:

- **80%**
 - kwota **664,90** zł brutto – **583,06** zł netto – w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku;
 - kwota **522,10** zł brutto – **468,11** netto – w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku;
- **100%**
 - kwota **831,10** zł brutto – **717,30** zł netto - w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku;
 - kwota **652,60** zł brutto – **572,87** zł netto - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku;
- **120%**
 - kwota **997,40** zł brutto – **851,63** zł netto - w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku;
 - kwota **783,20** zł brutto – **678,71** zł netto w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku.

Poza zasiłkiem dla bezrobotnych tut. Urząd przyznawał również stypendium: z tytułu odbywania stażu u pracodawcy, odbywania szkolenia oraz dodatki aktywizacyjne, w tym w 2017 roku:

- **270 osób** bezrobotnych nabyło prawo do wypłaty stypendium z tytułu odbywania stażu;
- **57 osób** bezrobotnych nabyły prawo do stypendium z tytułu odbywania szkolenia;
- **78 osób** bezrobotnych nabyło prawo do dodatku aktywizacyjnego z tytułu podjęcia pracy.

VIII. GOSPODARKA FINANSOWA

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.) stosując ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym przeznaczonym na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych.

Głównym dysponentem środków Funduszu Pracy jest Minister Pracy i Polityki Społecznej, który przekazuje samorządom powiatowym środki obligatoryjnie do wysokości potrzeb związanych z wypłatą zasiłków dla bezrobotnych i dodatków aktywizacyjnych, natomiast na wydatki związane z realizacją programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, środki są limitowane do wysokości wynikającej z algorytmu ich podziału, który uwzględnia poziom i strukturę osób bezrobotnych w poszczególnych powiatach.

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim dysponował następującymi środkami finansowymi:

- 1) 2 670 857,47 zł – limit przyznany wg algorytmu;
- 2) 1 330 113,61 zł – w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1. – Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 – Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 3) 911 628,92 zł – w ramach projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego;
- 4) 844 400,00 zł – w ramach środków z rezerwy Ministra „Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących na wsi”;
- 5) 1 815 700,00 zł – refundacja kosztów za zatrudnienie bezrobotnego do 30 roku życia;
- 6) 400 000,00 zł – środki Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego z przeznaczeniem na kształcenie ustawiczne pracownika i pracodawcy;
- 7) 15 120,00 zł – środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na aktywizację osób niepełnosprawnych;
- 8) 311 898,79 zł – środki Funduszu Pracy na finansowanie innych zadań fakultatywnych;
- 9) 2 154 264,99 – środki na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz dodatki aktywizacyjne;
- 10) 1 563 735,15 zł – środki na podstawową działalność urzędu;
- 11) 1 110 000,00 zł – środki na zadania zlecone – składka na ubezpieczenie zdrowotne od osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku;

Sprawozdanie z planu finansowego i aktywizacji osób bezrobotnych w 2017 roku

Wyszczególnienie	Plan finansowy	Liczba osób objętych aktywizacją w 2017 roku
Algorytm		
Szkolenia	65 800,00	14
Bon szkoleniowy	34 700,00	12
Prace interwencyjne	536 950,00	99
Roboty publiczne	427 900,00	38
Refundacja za prace społecznie użyteczne	109 500,00	103
Stáže u pracodawców	508 457,47	60
Bon stażowy	3 800,00	-
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	264 000,00	11
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	336 000,00	27
Bon zatrudnieniowy	58 300,00	8
Bon na zasiedlenie	90 000,00	10
Dofinansowanie do wynagrodzenia 50+	145 850,00	8
Program Aktywizacji i Integracji (PAI)	3 900,00	7
Program specjalny	85 700,00	10
Razem algorytm	2 670 857,47	397
Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskimi II” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego		
Stáže	390 628,92	60
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	500 000,00	21
Szkolenia	21 000,00	10
Razem	911 628,92	91
Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskimi II” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.		
Szkolenia	56 000,00	21
Stáže	596 813,61	84
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	677 300,00	29
Razem	1 330 113,61	134

Program regionalny „Mazowsze 2017” Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych		
Prace interwencyjne	86 570,00	19
Stáže	48 430,00	6
Roboty publiczne	140 000,00	11
Razem	275 000,00	36
Rezerwa Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących na wsi		
Prace interwencyjne	58 800,00	15
Stáže	260 600,00	60
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	240 000,00	10
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	240 000,00	10
Bon na zasiedlenie	45 000,00	6
Razem	844 400,00	101
Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na aktywizację osób niepełnosprawnych		
Stáže	9 246,00	1
Prace interwencyjne	5 874,00	1
Razem	15 120,00	2
Art.150 f		
„Refundacja wynagrodzeń dla osób do 30 roku życia”	1 815 700,00	99
OGÓŁEM	7 847 000,00	860

IX. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE URZĘDU

1. Zatrudnienie – polityka kadrowa

Osoby bezrobotne korzystające z naszej pomocy mają szczególne prawo domagania się od Powiatowego Urzędu Pracy przedstawienia im oferty zatrudnienia lub przynajmniej zbliżonej do zatrudnienia formy aktywizacji zawodowej bądź innej formy pomocy. Powiatowy Urząd Pracy nie może wobec takich oczekiwań pozostać bezczynny, a prowadzone przez nas pośrednictwo pracy musi przynieść widoczny rezultat, co z kolei rodzi konieczność zapewnienia odpowiedniej, wykwalifikowanej kadry pracowniczej, która na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 26 osób zatrudnionych.

W porównaniu do lat poprzednich Urząd osiągnął korzystną strukturę zatrudnienia wśród pracowników zatrudnionych na stanowiskach kluczowych, tj. bezpośrednio związanych z obsługą klienta. Z ogólnej liczby zatrudnionych 12 osób pełni funkcję doradców klienta, a głównym ich zadaniem jest współpraca z klientem od momentu pierwszej wizyty w urzędzie do chwili osiągnięcia przez klienta zamierzonego celu, np. podjęcia zatrudnienia czy też pozyskania odpowiedniego pracownika.

Wśród zatrudnionych przeważają pracownicy z wykształceniem wyższym i stanowią – 80,8% zatrudnionych. Kolejne dwie grupy to pracownicy z wykształceniem średnim zawodowym oraz z wykształceniem policealnym – 19,2%.

Struktura zatrudnienia pracowników według stażu pracy w służbach zatrudnienia przedstawiała się następująco:

- więcej niż 20 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 30,8% zatrudnionych,
- od 10 do 20 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 23,1% zatrudnionych,
- od 5 do 10 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 23,1% zatrudnionych,
- od 1 do 5 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 15,4% zatrudnionych,
- do 1 roku stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 3,8% zatrudnionych.

W 2017 roku pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim doskonalili swoje kwalifikacje. Założone zadania dotyczące wzmocnienia kadrowego i kompetencyjnego oraz profesjonalizacji Publicznych Służb Zatrudnienia zostały w pełni zrealizowane. Wykorzystane zostały różne formy doształcania: szkolenia, kursy, warsztaty szkoleniowe, seminaria i konferencje, a ich organizatorami były instytucje szkoleniowe.

2. Działalność kontrolna

Kontrole zewnętrzne

W 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zostały przeprowadzone 2 kontrole zewnętrzne przez:

1. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejskowej w Siedlcach – kontrola sprawdzająca realizację zaleceń pokontrolnych z dnia 9 grudnia 2016 roku, wydanych w wyniku kontroli problemowej

w przedmiocie prawidłowości wydawania decyzji w trybie art. 132, art. 145, art. 154, art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego. Kontrola odbyła się w dniu 7 marca 2017 r.

2. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Delegatura – Placówka Zamiejscowa w Siedlcach – kontrola problemowa w zakresie realizacji przez PUP zadań dotyczących przyznania, odmowy przyznania, wstrzymania lub wznowienia wypłaty oraz utraty lub pozbawienia prawa do stypendium i dodatku aktywizacyjnego, finansowanych z Funduszu Pracy. Kontrola odbyła się w dniach od 25 do 29 września 2017 r.

Dokumentacja kontroli zewnętrznej gromadzona jest w Referacie Organizacyjno - Administracyjnym.

PODSUMOWANIE

RYNEK PRACY

1. **Napływ** do bezrobocia (rejestracja bezrobotnych) utrzymał się na poziomie **2 763** osób, a **odpływ** (wyrejestrowanie) na poziomie **3 155** osób.
2. Na sokołowskim rynku pracy większość stanowili bezrobotni **mężczyźni**, których na koniec 2017 roku było **789**, tj. 51,1 % ogółu bezrobotnych.
3. Wśród populacji bezrobotnych **157 osób posiadało prawo do zasiłku**, tj. 10,1% ogółu bezrobotnych.
4. Charakterystyczną cechą bezrobocia, niezależnie od tendencji występujących w kształtowaniu się ogólnej liczby bezrobotnych w poszczególnych latach, jest utrzymywanie się niekorzystnych cech w strukturze bezrobocia, do których w szczególności należy wysoki udział w ogólnej liczbie bezrobotnych osób:
 - młodych, w tym:
 - ✓ do 25 roku życia – **276 osób**, tj. 17,8% ogółu bezrobotnych,
 - ✓ do 30 roku życia – **541 osób**, tj. 35,0% ogółu bezrobotnych,
 - długotrwale bezrobotnych – **859 osób**, tj. 55,6% ogółu bezrobotnych,
 - o niskim poziomie wykształcenia – **756 osób**, tj. 48,9 % ogółu bezrobotnych.
5. **20%** ogółu bezrobotnych nie posiadało kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu.
6. **19%** ogółu bezrobotnych to bezrobotni bez doświadczenia zawodowego.
7. Osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 23,2% ogółu bezrobotnych – **358 osób**.
8. W rejestrze osób niepełnosprawnych pozostało **109 osób**.
9. Liczba bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich wyniosła 792 osoby (w tym 394 kobiety) – **51,3%** ogółu zarejestrowanych.
10. Najliczniej bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim na koniec roku 2017 reprezentowali takie zawody jak:
 - sprzedawca – 167 osób;
 - pomocniczy robotnik budowlany – 47 osób;
 - sprzątaczką biurową – 32 osoby;
 - robotnik gospodarczy – 39 osób;
 - kucharz – 29 osób;
 - ślusarze i pokrewni – 29 osób.

AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

Pośrednictwo pracy

1. Urząd pozyskał **2 224 miejsca pracy**.
2. **1 651 osób podjęło pracę**, w tym pracę niesubsydiowaną podjęło **598 osób**.
3. Pośrednicy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego odbyli 513 wizyt u pracodawców, w wyniku których pozyskali 2242 miejsca pracy. Ponadto pozyskali do współpracy 155 nowych pracodawców.
4. Najwięcej ofert pracy wpłynęło do Urzędu w następujących zawodach:
 - rozbieracz – wykrawacz – 330 miejsc pracy;

- robotnik gospodarczy – 204 miejsca pracy;
- operator urządzeń do przetwórstwa mięsa – 130 miejsc pracy;
- pomocniczy robotnik budowlany – 116 miejsc pracy;
- sprzedawca – 116 miejsc pracy;

Poradnictwo zawodowe

1. Z usług doradcy zawodowego skorzystało **1 592 osoby, w tym:**
 - porady zawodowe indywidualne – **254 osoby;**
 - porady zawodowe grupowe – 23 porady, w których uczestniczyło 108 osób;
 - Informacje zawodowe indywidualne – 120 osób;
 - Informacje zawodowe grupowe – 101 informacji, w których uczestniczyło 1110 osób.
2. Opracowano **2 742** Indywidualnych Planów Działania dla osób bezrobotnych.

Aktywne programy przeciwdziałania bezrobociu finansowane ze środków Funduszu Pracy

1. W ramach otrzymanych środków w 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim objął wsparciem **858 osób**, w tym:
 - staż u pracodawcy – 270 osób;
 - prace interwencyjne – 133 osoby;
 - prace społecznie użyteczne – 103 osoby;
 - pomoc finansowa na podjęcie działalności gospodarczej – 71 osób;
 - wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy – 37 osób;
 - szkolenia – 48 osób;
 - bon szkoleniowy – 12 osób;
 - bon na zasiedlenie – 16 osób;
 - bon zatrudnieniowy – 8 osób;
 - dofinansowanie do wynagrodzenia 50+ – 8 osób;
 - refundacja wynagrodzeń dla osób do 30 roku życia – 99 osób;
 - roboty publiczne – 49 osób.
2. Efektywność zatrudnieniowa programów aktywizujących kształtowała się następująco:
 - prace interwencyjne – 95%;
 - szkolenia dla bezrobotnych – 74%;
 - staże – 90%;
 - roboty publiczne – 94%;
 - prace społecznie użyteczne – 32%.